

MPRL E&P Pte Ltd.

မန်းရေနံမြေဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး
CSR လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များ

ကျန်းမာရေး သတင်းလွှာ

၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

အတွဲ - ၄၊ အမှတ် - ၁

သုံးလတစ်ကြိမ်ထုတ်ဝေပါသည်။

“ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့” ကို ကြိုဆိုရန်ပြု

မြေစိုက်ပျိုးစတာများစိုက်ထူ၊ စာစိစာကုံးပြိုင်ပွဲ၊ ပန်းချီပြိုင်ပွဲနှင့်
အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများကျင်းပ

MPRL E&P ကုမ္ပဏီ၏ CSR အစီအစဉ်သည် သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်း၍ “၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့” ကို ကြိုဆိုရန်ပြုသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလှုပ်ရှားမှု အစီအစဉ်များကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁) ရက်နေ့နှင့် (၂) ရက်နေ့များတွင် မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာများ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။

“ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ (World Environment Day)” သည် နှစ်စဉ် ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး

အထိမ်းအမှတ်နေ့တစ်နေ့ဖြစ်သည်။ နှစ်တစ်နှစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များအလိုက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလှုပ်ရှားမှုအစီအစဉ်များကို

ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့၌ ကျင်းပပြုလုပ်ကြသကဲ့သို့ MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) သည်လည်း ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရာ မန်းရေနံမြေဒေသ၌ ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့

အွန်လိုင်းအင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းများ ကျေးရွာလူထုအခြေပြု ဗဟိုဌာနများတွင် တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးကြိုတင်ပြင်ဆင်

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် iGroup (Asia Pacific) Limited ၏ mangoSTEEMS Myanmar နှင့်ချိတ်ဆက်၍ အေးမြကျေးရွာလူထုအခြေပြုဗဟိုဌာန (Community Center) တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် အွန်လိုင်းအင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားမှုအစီအစဉ်ကို ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် နန်းဦးကျေးရွာ လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနတွင်ပါ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီး သင်တန်းသား (၁၅) ဦး သင်ယူလျက်ရှိသည်။

အဆိုပါသင်တန်းများကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်အတွင်း ထပ်မံတိုးချဲ့ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာများရှိ စာကြည့်

တိုက်များကို လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနများအဖြစ် အဆင့် မြှင့်တင်ပြုပြင်ခြင်း၊ မျက်နှာကြက်တပ်ဆင်ခြင်း၊ လျှပ်စစ် မီးသွယ်တန်းခြင်းနှင့် စာကြည့်တိုက်သုံး ပရိဘောဂများ ဖြည့်တင်းခြင်း၊ စာအုပ်များလှူဒါန်းခြင်း၊ သင်တန်းပို့ချနိုင် ရန် အင်တာနက်ချိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် ကွန်ပျူတာပစ္စည်းများ တပ်ဆင်ခြင်း၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများပံ့ပိုးခြင်း၊ သင် ကြားရေးအထောက်အကူပြုနည်းပြများ၏ အရည်အသွေး ပြည့်မီရေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ သင်တန်းသားများ၏ အရည်အချင်းတိုးတက်မှုအခြေအနေများ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်တန်းလျှောက်ထားသူများအတွက် အခြေခံကွန်ပျူတာ နှင့် အင်္ဂလိပ်စာသဒ္ဒါ ကြိုတင်ပို့ချခြင်းတို့ဖြင့် CSR လုပ်ငန်း အဖွဲ့ဝင်များက ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

တို့မန်းမြေ သတင်းလွှာသည် MPRL E&P Pte Ltd. ၏ မူပိုင် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသည့် တို့မန်းမြေ သတင်းလွှာနှင့် သတင်းလွှာဆိုင်ရာ လိုဂိုအမှတ်အသား၊ သတင်းလွှာတွင်ရေးသားထားသည့် သတင်းနှင့် ဆောင်းပါး များကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ပုဒ်လုံး သော်လည်းကောင်း ကူးယူ၍ တဆင့်ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်း ခွင့်မပြုပါ။

စာတည်းမှူး
ဝတ်မှုတင်လတ်
withmone.t.latt@mprlexp.com

စာတည်း
မိုးသူဇာစိုး
moe.tz.soe@mprlexp.com

ပြည်ပြည်ဖြိုး
pyae.p.phyo@mprlexp.com

ဒီဂျစ်
ထက်လင်း
htet.linn@mprlexp.com

MPRL E&P Pte Ltd.
CSR & Communications Department

Vantage Tower - အမှတ် (၆၂၃)
ပြည်လမ်း၊ ကမာရွတ်မြို့နယ်
ဖုန်း - ၀၁ ၂၃၀ ၇၇၃၃
ဖက်စ် - ၀၁ ၂၃၀ ၇၇၄၄
အီးမေးလ် - mprlstaff@mprlexp.com
ဝက်ဘ်ဆိုဒ် - www.mprlexp.com

“အခုဆိုရင် သင်တန်းသစ်တွေမစခင်မှာ ကွန်ပျူတာကိုင် တွယ်နည်းနဲ့ အင်္ဂလိပ်စာအခြေခံရဖို့ တစ်လသင်တန်းကို အေးမြနဲ့ မန်းကျိုး Community Center တွေမှာ ဒေသခံ ကလေး (၂၃) ယောက်စီကို သင်ကြားရေးအထောက်အကူ ပြုနည်းပြတွေက သင်ပေးနေပါတယ်။ ဒါပြီးရင်တော့ သင် တန်းတစ်ခုမှာ သူတို့ထဲက အရည်အချင်းပြည့်မီတဲ့ကလေး (၁၅) ဦးစီကိုရွေးချယ်ပြီး တစ်နှစ်သင်တန်း အခမဲ့တက် ရောက်ခွင့်ပေးသွားမှာပါ” ဟု CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် စော အယ်စာဘလုထူးက ဆိုသည်။

သို့ဖြစ်၍ အေးမြနှင့်မန်းကျိုး ကျေးရွာတို့ရှိ လူထုအခြေပြု ဗဟိုဌာနတွင်ဖွင့်လှစ်သည့် သင်တန်းတစ်ခုတွင် Grade-3

မှ Grade-5 အရွယ် ကျောင်းသားကျောင်းသူ (၂၃) ဦးစီက အခြေခံကွန်ပျူတာသင်တန်းနှင့် အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါ တစ်လ သင်တန်းများကို ကနဦးသင်ယူလျက်ရှိပြီး သင်တန်းဝင် ခွင့်ဖြေဆိုအောင်မြင်သည့် (၁၅) ဦးစီက သက်ဆိုင်ရာကျေး ရွာများရှိ လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနများတွင် ဖွင့်လှစ်မည့် တစ်နှစ်သင်တန်းသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရရှိမည် ဖြစ်သည်။

၂၀၂၄-၂၀၂၅ ပညာသင်နှစ်တွင် အေးမြကျေးရွာလူထုအခြေ ပြုဗဟိုဌာန၏ အပတ်စဉ် (၂) သင်တန်းသားများအဖြစ် (၁၅) ဦးနှင့် မန်းကျိုးကျေးရွာလူထုအခြေပြုဗဟိုဌာန၏ အပတ်စဉ် (၁) သင်တန်းသားများအဖြစ် (၁၅) ဦး တို့ကို ရွေးချယ်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ■

အောက်ကျောင်းကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် ကွန်ကရစ်လမ်းခင်း

MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) အရ ဒေသခံများစွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချရာတွင် လိုအပ်သည့် နေရာထိုင်ခင်းများအသုံးပြုနိုင်ရန် ခွင့်ပြုလျက်ရှိသည့် အောက်ကျောင်းကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဝင်း အတွင်း ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်းများကို ၂၀၂၄ ခု နှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အဆိုပါလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် MPRL E&P ၏ CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များနှင့်ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများက အကြံပြုညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ရေနံမြေစီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ဝင် Special Project Team ကလည်း အနီးကပ်ကြီးကြပ်ပံ့ပိုးခဲ့သည်။

အောက်ကျောင်းကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းရှိ ကွန်ကရစ်လမ်းသည် အကျယ် (၆) ပေနှင့် အရှည်ပေ (၄၂၀) ရှိကာ ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်းလုပ်ငန်းများကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇွန်လကုန် တွင်ပြီးစီးရန် လျာထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ■

နန်းဦးနှင့်မန်းကျိုးကျေးရွာလူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနများတွင် မျက်နှာကြက်များတပ်ဆင်ပြီးစီး

မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာများတွင် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) နှင့် သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအလိုက် ဒေသခံများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်များကို ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုနိုင်ရန် လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနများအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်လျက်ရှိသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအရ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ စတုတ္ထသုံးလပတ်အတွင်း နန်းဦးနှင့်မန်းကျိုးကျေးရွာစာကြည့်တိုက်အဆောက်အအုံများကို ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးလိုင်းများတပ်ဆင်ခြင်း၊ စာကြည့်တိုက်သုံးပရိဘောဂများဖြည့်တင်းခြင်းနှင့် စာအုပ်များလှူဒါန်းခြင်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ နန်းဦးနှင့်မန်းကျိုးကျေးရွာလူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနများတွင် မျက်နှာကြက်တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် စုစုပေါင်းကျပ် ၈,၁၈၆,၅၀၀ / (ကျပ်ရှစ်ဆယ့်တစ်သိန်းရှစ်သောင်းခြောက်ထောင်ငါးရာ) မတည်ပံ့ပိုးခဲ့ပြီး အဆိုပါကျေးရွာနှစ်ရွာနေဒေသခံများက ကျပ် ၈၃၁,၃၀၀ / (ကျပ်ရှစ်သိန်းသုံးသောင်းတစ်ထောင်သုံးရာ) ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်းများအတွက် စုစုပေါင်း ကျပ် ၉,၀၁၇,၈၀၀ / (ကျပ်သိန်းကိုးဆယ်တစ်သောင်းခုနစ်ထောင်ရှစ်ရာ) ကုန်ကျခဲ့သည်။ ■

နန်းဦးနှင့်မန်းကျိုးကျေးရွာလူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနများကို မျက်နှာကြက်တပ်ဆင်ခြင်း				
စဉ်	ကျေးရွာ	CSR အစီအစဉ်၏ ပံ့ပိုးငွေ	ဒေသခံများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု	စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်
၁။	နန်းဦး	၄,၀၄၅,၁၀၀	၃၈၅,၆၀၀	၄,၄၃၀,၇၀၀
၂။	မန်းကျိုး	၄,၁၄၁,၄၀၀	၄၄၅,၇၀၀	၄,၅၈၇,၁၀၀
စုစုပေါင်း		၈,၁၈၆,၅၀၀	၈၃၁,၃၀၀	၉,၀၁၇,၈၀၀

မန်းရေန်မြေဒေသခံအမျိုးသမီးများအတွက် အခြေခံချည်ပန်းထိုးနည်းသင်တန်းဖွင့်လှစ်

မန်းရေန်မြေဒေသခံအမျိုးသမီးအနေဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေ တိုးတက်ရှာဖွေနိုင်ရန်နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း တိုးတက်ရရှိစေရန်ရည်ရွယ်၍ MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် အခြေခံချည်ပန်းထိုးနည်းသင်တန်းကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၃) ရက်နေ့မှ (၂၅) ရက်နေ့အထိ အောက်ကျောင်းကျေးရွာ၊ (၉၉) တံခါးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဓမ္မာရုံတွင် ပို့ချခဲ့သည်။

နည်းပြတစ်ဦးက ချည်ပန်းထိုးနည်းများကို လက်တွေ့ သရုပ်ပြပို့ချခဲ့ပြီး မန်းရေန်မြေဒေသခံ အမျိုးသမီး (၂၁) ဦး တက်ရောက်ခဲ့သည်။ (၅) ရက်တာကြာမြင့်သည့် အဆိုပါ အခြေခံချည်ပန်းထိုးနည်းသင်တန်းကို စုစုပေါင်းကျပ် ၂,၀၈၆,၃၅၀/ (ကျပ်နှစ်ဆယ်သိန်းရှစ်သောင်းခြောက်ထောင် သုံးရာငါးဆယ်) အကုန်အကျခံ၍ MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် ပံ့ပိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

“အဓိကကတော့ ဒေသခံအမျိုးသမီးတွေရဲ့စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်စေဖို့ ဖွင့်လှစ်ခဲ့တာပါ။ မန်းရေန်မြေဒေသခံအမျိုးသမီးငယ်လေးတွေနဲ့ စက်ချုပ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးတွေအနေနဲ့ ချည်ပန်းထိုးအတတ်ပညာကြောင့် တစ်ဖက်တစ်လမ်းကနေ ကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေရရှိပြီး သူတို့အိမ်ထောင်စုတွေအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေဖို့ပါ။ လက်ရှိ စက်ချုပ်နေတဲ့သူတွေကလည်း သူတို့စက်ချုပ်လုပ်ငန်းမှာ ဒီအတတ်ပညာကိုပေါင်းစပ်ပြီး ပိုပြီးဝင်ငွေတိုးလာစေဖို့ ထုတ်ကုန်အရည်အသွေးတိုးတက်စေဖို့ စိတ်ကူးစိတ်သန်းအသစ်တွေနဲ့ ဝယ်ယူတွေကိုဆွဲဆောင်နိုင်ဖို့ရည်ရွယ်ပြီး ကုမ္ပဏီရဲ့ CSR အစီအစဉ်ကနေ ဒီအခြေခံချည်ပန်းထိုးနည်းသင်တန်းကို စီစဉ်ပေးခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အရင်ကလည်း စက်ချုပ်၊ အိတ်ချုပ်သင်တန်းမျိုးတွေ ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့တာမို့ အခုဒီသင်တန်းတက်ရောက်တဲ့သူတွေထဲမှာ MPRL E&P ရဲ့ CSR အစီအစဉ်ကြီးကြပ်ပေးနေတဲ့ “နမ္မဒါ” အိတ်ချုပ်လုပ်ငန်းစုမှာ လုပ်ကိုင်နေကြတဲ့သူတွေလည်း ပါပါတယ်” ဟု CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် နော်မေပုလဲထူးက ဆိုသည်။

“ကျွန်မက စက်လည်းချုပ်နေသူမို့ တခြားအပိုဝင်ငွေရဖို့နဲ့ အလုပ်အကိုင်သစ်တွေရရှိဖို့အတွက် ဒီချည်ပန်းထိုးနည်းသင်တန်းကို တက်ခဲ့တာပါ။ နွေဆိုတော့ ယာတို့၊ ကိုင်းတို့လည်း နားနေချိန်မို့ တက်ဖြစ်ခဲ့တာပါ။ သင်တန်းသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ပြောရရင် သင်တန်းမှာ ချည်ပန်းထိုးနည်းလေးတွေ သိလာရတော့ ကျွန်မတို့ချုပ်နေတဲ့ အိတ်၊ အင်္ကျီ စတာတွေမှာ ပန်းလှလှလေးနဲ့ အလှဆင်လိုရတယ်ဆိုတာ ပိုသိလာပါတယ်။ အနုပညာမျက်စိနဲ့ကြည့်ပြီး ကိုယ်တိုင်ချုပ်လုပ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းလေးတွေကို ဝယ်ယူတွေစိတ်ဝင်စားအောင် ဘယ်လိုထပ်ပြီးဖန်တီးလို့ရမယ်ဆိုတာကိုပါ သိလာရပါတယ်” ဟု ကြာကန်ကျေးရွာမှ မကြူကြူဝင်းက သင်တန်းနှင့်ပတ်သက်၍ သူမ၏အမြင်ကို ရှင်းပြသည်။

သင်တန်းကို မန္တလေးရှိ Rosa Fashion Handmade Class သင်တန်းကျောင်းမှ သင်တန်းနည်းပြတစ်ဦးနှင့် လက်ထောက်

လွန်ခဲ့သည့်ဆယ်စုနှစ်အတွင်း MPRL E&P သည် မန်းရေန်မြေဒေသခံအမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများတွင် အခြေခံနှင့်အဆင့်မြင့် အပ်ချုပ်သင်တန်း၊ ချည်အိတ်ချုပ်လုပ်နည်းသင်တန်း၊ တန်ဖိုးမြှင့်စားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း၊ ခရမ်းချဉ်သီးအခြေခံစားသောက်ကုန်၊ လူသုံးကုန်ပြုလုပ်နည်းသင်တန်း၊ အခြေခံနှင့်အဆင့်မြင့် ဝါးအခြေခံလက်မှုပညာသင်တန်း၊ ဆပ်ပြာနှင့် အခြားလူသုံးကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်းစသည့်သင်တန်းများကို လေ့ကျင့်ပံ့ပိုးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သင်တန်းပြီးစီးသည့် သင်တန်းသားများ၏ တစ်ဦးချင်းလိုအပ်ချက်နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းငယ်များအဖြစ် အစပြုရပ်တည်နိုင်ရန် လိုအပ်သည်များကိုလည်း ပံ့ပိုးလျက်ရှိသည်။ လက်ရှိတွင် မန်းရေန်မြေ၏ ထွက်ကုန်များအဖြစ် ခေါင်းလျှော်ရည်၊ ဆပ်ပြာနှင့်ချည်ထည်အိတ်စသည့်ပစ္စည်းများကို ဒေသတွင်းဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရောင်းချလျက်ရှိသည်။ ■

မန်းရေနံမြေတွင် ဆေးဝါးအကြောင်းသိကောင်းစရာနှင့် သတိပြုစရာများ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဆွေးနွေး

မန်းရေနံမြေဒေသခံများအနေဖြင့် ဆေးဝါးများအကြောင်း သိကောင်းစရာများ၊ အလွဲသုံးမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရန်၊ ဆေးဝါးသောက်သုံးမှုနှင့် အလွန်အကျွံသုံးစွဲမှု၏ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကိုသိရှိစေရန်၊ ပိုမိုထိရောက်သောကုသမှုများနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို လက်လှမ်းမီရရှိစေရန်ရည်ရွယ်၍ “ဆေးဝါးများအကြောင်းသိကောင်းစရာနှင့် သတိပြုစရာများ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးအစီအစဉ်ကို မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာများတွင် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် ပံ့ပိုးခဲ့သည်။ အဆိုပါအစီအစဉ်ကို မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာများရှိ ရွှေလျားဆေးပေးခန်းဖွင့်လှစ်လျက်ရှိသည့် စုရပ်နေရာ (၆) ခုတွင် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလနှင့် ဇွန်လဆန်းတို့တွင် အသိပညာဆွေးနွေးပွဲပေါင်း (၁၀) ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဒေသခံစုစုပေါင်း (၂၀၇) ဦး တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဆွေးနွေးပွဲများကို CSR အစီအစဉ်၏ ရွှေလျားဆေးပေးခန်းများတွင် တာဝန်ခံဆရာဝန်များအဖြစ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးလျက်ရှိသည့် MPRL E&P ၏ ရေနံမြေတာဝန်ခံဆရာဝန် ဒေါက်တာကျော်ရဲထွဋ်နှင့် ဒေါက်တာဇေယျာပိုင်သူတို့က ဦးဆောင်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးပွဲရလဒ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးပွဲမပြုလုပ်မီ ဆွေးနွေးမည့်ဘာသာရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဒေသခံများ၏ အခြေခံသိရှိမှု ၅၁.၆၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ဆွေးနွေးပွဲပြီးစီးသည့် နောက် ၃၈.၀၄ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း ၇၁.၂၈ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုသိရှိလာကြောင်း စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုမှတ်တမ်းများအရသိရသည်။ ■

အခမဲ့ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးလျက်ရှိသည့် ရွှေလျားဆေးပေးခန်းများ ပံ့ပိုးပေးလှူဒါန်း

မန်းရေနံမြေဒေသခံများအတွက် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို အခမဲ့ပံ့ပိုးလျက်ရှိသည့် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ၏ ရွှေလျားဆေးပေးခန်းများကို သတ်မှတ်ရက်၊ သတ်မှတ်နေရာအလိုက် ပံ့ပိုးပေးပို့ပေးလှူဒါန်းလျက်ရှိသည်။ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁) ရက်နေ့အထိ ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်မှု အကြိမ် (၅၀၇) ကြိမ်ရှိပြီးဖြစ်ပြီး အဆိုပါဆေးခန်းများသို့ လာရောက်ပြသမှုအကြိမ်ရေ (၁၅,၁၂၆) ကြိမ်ရှိပြီး အိမ်တိုင်ရာရောက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများလည်း ပံ့ပိုးပေးလှူဒါန်းလျက်ရှိသည်။ ■

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု (Development) ဆိုသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဦးစွာလေ့လာကြည့်ပါစို့။ အမှန်တကယ်တော့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုသည် စကားလုံးနှင့်ပတ်သက်ပြီး တစ်ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် လက်ခံထားသည့် တစ်ခုတည်းသော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မျိုးမရှိပါ။ အကြောင်းမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုသည်မှာ စိတ်ဖြင့်သာ တွေးတောကြံဆသိရှိရသည့်ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်၍ ၎င်း၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို စက်ဘီးတစ်စီး သို့မဟုတ် သစ်ပင်တစ်ပင်ကဲ့သို့ မျက်စိဖြင့် မြင်တွေ့ပြီး ပြောဆိုတင်ပြရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။ လူတစ်ယောက်ချင်းစီကို လိုက်လံမေးမြန်းကြည့်ပါကလည်း မတူညီသော အဖြေအမျိုးမျိုးကို ကြားရပါလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း သေချာတာတစ်ခုကတော့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုသည်မှာ အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း အပြောင်းအလဲတစ်ခု ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် လူတို့၏ ပုဂ္ဂလိကဘဝနှင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရွေးချယ်မှုများပြုလုပ်နိုင်စွမ်းနှင့် ချိတ်ဆက်နေပါသည်။ အခြေခံအားဖြင့် ရွေးချယ်ခွင့်ကို ဟန့်တားနေသည့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အတားအဆီးများနှင့် အကန့်အသတ်များ၊ ဥပမာအားဖြင့် အလွန်အမင်းဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ မလုံခြုံမှု၊ ရေ၊ လမ်းတံတားနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိရန် ခက်ခဲခြင်း စသည်တို့ကို ဖယ်ရှားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ လုံခြုံရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့သည် အရေးကြီးပြီး ၎င်းတို့သည် လူတစ်ဦး၏ရွေးချယ်နိုင်ခွင့်အတွက် အခြေအနေကောင်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။

သို့ရာတွင် လူတိုင်းလူတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့်ကို အခြေအနေအချိန်အခါမရွေး ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ဥပမာအားဖြင့် မိဘများအနေဖြင့် သားသမီးများကို ရင့်ကျက်သည့် အသက်အရွယ်အတိုင်းအတာတစ်ခု ရောက်ရှိသည်အထိ သူတို့၏ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ကန့်သတ်ထားပြီး အသက် ၁၈ နှစ်မပြည့်ခင် မလုပ်ဆောင်ရဟု ကန့်သတ်ထားသည့် ကိစ္စရပ်အချို့ရှိပါသည်။ သားသမီးများ၏ လွတ်လပ်မှုကို မကန့်သတ်ဘဲ စိတ်ကြိုက်လုပ်ခွင့်ပေးထားမည်ဆိုလျှင် ထိုသားသမီးအနေဖြင့် လူ့ဘဝကို သက်တမ်းစေ့နေနိုင်ရန် ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မူးယစ်သောက်စား၍ ယာဉ်တိုက်မှုများဖြစ်ပွားပြီး စောစီးစွာ အသက်ခန္ဓာဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် လူတစ်ယောက်၊ မိသားစုတစ်စု (သို့မဟုတ်) ကျေးရွာ၊ ရပ်ကွက်တစ်ခုအတွက် ရည်ရွယ်သည့် လွတ်လပ်မှုဆိုသည်မှာ အခြားသူများ၏ လွတ်လပ်မှုကို လျော့ပါးစေသည့်အနေအထားလည်း ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လူတစ်ဦးက မိမိ၏နေအိမ်၌ နေ့လယ်စာစားရာတွင် စားပွဲပေါ်တွင်ချထားသည့် ထမင်းဟင်းများ အားလုံးကို သဘောရှိတိုင်း စားသုံးပစ်မည်ဆိုလျှင် ကျန်မိသားစုဝင်များအတွက် အလုံအလောက်ကျန်တော့မည်မဟုတ်ပါ။ အလားတူပင် လူသားများ၏ လွတ်လပ်မှုဆိုတာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အပင်နှင့်တိရစ္ဆာန်များအပေါ် အကောင်းအဆိုး အကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုလည်း စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

ထိုအခါ ထိုကဲ့သို့သော လူတို့၏ အမှုအကျင့်များကို စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများဖြင့် ထိန်းကျောင်းမောင်းနှင်ရန် အင်စတီကျူးရှင်းများ (Institutions) ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။ အင်

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

စတီကျူးရှင်းဆိုသည်မှာ အရေးပါသော အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ တက္ကသိုလ်များ၊ ဘဏ်များ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာနေရာများ) (သို့မဟုတ်) နှစ်ပေါင်းများစွာတည်ရှိနေပြီး လူအများလိုက်နာကျင့်သုံးသည့် ဓလေ့ထုံးတမ်းအစဉ်အလာများ (ဥပမာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းဆိုင်ရာနှင့် မိသားစုဆိုင်ရာထုံးတမ်းအစဉ်အလာများ) ကို ဆိုလိုပါသည်။

ထိုအင်စတီကျူးရှင်းများသည် နှစ်မျိုးရှိပြီး တစ်မျိုးမှာ စာရွက်ပေါ်တွင် ရေးသားပြုစုထားသည့် အခြေခံဥပဒေများကဲ့သို့ တရားဝင်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တစ်မျိုးမှာ လောကနီတိ၊ ဓမ္မပဒ၊ ဝန်ထမ်းကျင့်ဝတ် (Code of Conduct) ကဲ့သို့သော လူတစ်ဦးချင်း၏ အသိစိတ်ဓာတ်ဖြင့် လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အမှုအကျင့်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်စံနှုန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ လူတို့၏ အပြုအမူများနှင့်ပတ်သက်သည့် “ပုံမှန်” သို့မဟုတ် “လက်ခံနိုင်ဖွယ်” ဟူ၍ ရှုမြင်ချက်များအပေါ် အခြေတည်စဉ်းစားပြီး၊ အင်စတီကျူးရှင်းဆိုသည်မှာ “ကစားပွဲတစ်ခု၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ” (Rules of the Game) ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့မရှိဘဲ မိသားစုတစ်စု၊ ရပ်ကွက်တစ်ခု၊ ကျေးရွာတစ်ခု၊ မြို့နယ်တစ်ခု သို့မဟုတ် တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွင်းရှိ လူတို့အကြား တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ငြိမ်းချမ်းစွာနှင့် ညီညွတ်စွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရန် မည်သည့်အခါမျှဖြစ်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်ရန် ထိုစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ ထားရှိရုံတင်သာမက ၎င်းတို့ကို လိုက်နာကျင့်သုံးစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အဆိုပါစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို မလိုက်နာသည့်

လူအချို့ကို ပြုပြင်ထိန်းကျောင်းနိုင်မှသာ ထိုစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများသည် အမှန်တကယ် အသက်ဝင်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လက်တွေ့လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ချမှတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို အလွဲသုံးစားပြုမူမှုများအား ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်နိုင်မှသာလျှင် လူအများစုအနေဖြင့် အင်စတီကျူးရှင်းများကို ယုံကြည်အားကိုးလာကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘောလုံးပွဲတစ်ပွဲနှင့် ဥပမာပေးရမည်ဆိုလျှင် လူကြိုက်များသည့် ဘောလုံးအားကစားတွင် ခိုင်လုံကြီးသည် ကစားသမားများ၏ အပြုအမူကို ပြင်ဆင်ထိန်းကျောင်းနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာရှိပြီး ကစားပွဲကို တရားမျှတစွာကစားစေရန် တာဝန်ယူရပါသည်။ ခိုင်လုံကြီးအနေဖြင့် ဘောလုံးပွဲ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ပြောင်းလဲနိုင်မည်မဟုတ်ဘဲ ဘောလုံးကစားရာတွင် ထိုစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ကစားသမားများက လေးစားလိုက်နာစေရန်သာ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

သို့သော်လည်း ကမ္ဘာပေါ်တွင် လုံးဝပြီးပြည့်စုံသည့် အင်စတီကျူးရှင်းများကို ချမှတ်ကျင့်သုံးနိုင်သည့်နိုင်ငံ မရှိသေးဘဲ နိုင်ငံတစ်ခု၏ ဥပဒေများနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်စံနှုန်းများသည် ထိုနိုင်ငံ၏အကျိုးစီးပွားတစ်ခုကို အခြားတစ်ခုထက် ပိုမိုဦးစားပေးရိုးထုံးစံရှိပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ရေမြေဒေသအလိုက် နိုင်ငံတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား ဦးစားပေးအကျိုးစီးပွားများ မတူညီတတ်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့ကို မည်သို့ဖန်တီးရယူမည်ဆိုသည့်နည်းလမ်းများ မတူညီကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ အနောက်နိုင်ငံအချို့သည် လွတ်လပ်သောဈေးကွက်၊ သတင်းမီဒီယာနှင့် လူ့အခွင့်အရေးများကို ဦးစားပေးကြသည်ဟု အကြမ်းဖျင်းမှတ်ယူနိုင်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကမူ အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏ အခြေခံရေသောက်မြစ်ဟု ရှုမြင်ကြသည်။ ထိုအနောက်နိုင်ငံများသည် သဘာဝထားကွဲပြားမှုများကို ခိုင်မာအားကောင်းသည့် အင်စတီကျူးရှင်းများဖြင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းကြသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအချို့တွင်မူ ထိုကဲ့သို့သော အင်စတီကျူးရှင်းများ အားနည်းတတ်၍ ၎င်းတို့၏ သဘာဝထားကွဲပြားမှုများကို ဖြေရှင်းရန် ပိုမိုခက်ခဲရှည်ကြာတတ်သည်။ တဖန် အင်စတီကျူးရှင်းများသည်လည်း အမှားများပြုလုပ်တတ်ပြီး ထိုချွတ်ချွတ်တိမ်းစောင်းမှုများအတွက် နစ်နာရသူများမှာ အများပြည်သူဖြစ်သဖြင့် မကြာခဏ ပြန်လည်သုံးသပ်ပြုပြင်ရန် လိုအပ်နိုင်ပါသည်။

သာမကအားဖြင့် ၁၉၉၀ ခုနှစ်များမတိုင်မီအထိ အာဖရိကနိုင်ငံအချို့သည် လူတစ်ဦးချင်း၏ ပျမ်းမျှဝင်ငွေ နည်းပါးခြင်းကြောင့်သာမက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာအခွင့်အလမ်း နည်းပါးမှုများကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ လူသားဖွံ့ဖြိုးမှုရည်ညွှန်းကိန်း အဆင့်သတ်မှတ်ချက်ဇယား (Human Development Index - HDI) တွင် အောက်ဆုံးပိုင်း၌ ရပ်တည်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း များစွာသော အာဖရိကနိုင်ငံများသည် နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှု အုပ်ချုပ်ရေး၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆောင်ရွက်ကာ လူတစ်ဦးချင်းပျမ်းမျှဝင်ငွေအဆင့်ကို မြှင့်တင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်နိုင်ငံသားများ၏ ပညာသင်ယူခွင့်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရရှိစေခဲ့ပြီး နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်း၏ ပျမ်းမျှသက်တမ်းကိုလည်း တိုးတက်ကောင်းမွန်စေခဲ့ကြောင်း လေ့လာသိရှိနိုင်ပါသည်။

အကျဉ်းချုပ်ရသော် စီးပွားရေးပညာရှင် ပါမောက္ခအမတ္တရာဆင်း (Amartya Sen) သည် အာရှတိုက်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံအား ကိုယ်စားပြုသည့် ပထမဆုံးစီးပွားရေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ နိုဘယ်ဆု (1998 Nobel Prize in Economics) ကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်အတွက် လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ ပါမောက္ခဆင်းကို နိုဘယ်ဆုပေးအပ်ခြင်းအကြောင်းရင်းတစ်ခုမှာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဆိုင်ရာပြဿနာများနှင့်ပတ်သက်၍ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာပိုင်းဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုကို ပြန်လည်အားပေးလှုံ့ဆော်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ

ပါမောက္ခဆင်းကို ရည်ညွှန်းကိုးကားရမည်ဆိုလျှင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုသည်မှာ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ လူသားဘဝကို ဝီပီပြင်ပြင်တွေ့ကြုံခံစားနိုင်ခြင်းဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုသည်မှာ ထိုကဲ့သို့သော လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်

အေဂျင်စီများ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်ပုံအပြောင်းအလဲများအပေါ်တွင် ၎င်း၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအဆိုအမိန့်များက လွှမ်းမိုးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ပါမောက္ခဆင်းကို ရည်ညွှန်းကိုးကားရမည်ဆိုလျှင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုသည်မှာ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ လူသားဘဝကို ဝီပီပြင်ပြင် တွေ့ကြုံခံစားနိုင်ခြင်းဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုသည်မှာ ထိုကဲ့သို့သော လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူတို့၏ ရွေးချယ်နိုင်မှုကို တိုးတက်များပြားစေခြင်းသည် ပန်းတိုင်ဖြစ်သကဲ့သို့ လမ်းစဉ်လည်းဖြစ်၍ လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ၎င်း၏ကိုယ်ပိုင်အရည်အသွေးကို အသုံးပြုခွင့်၊ ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များ လေ့လာခွင့်၊ ဗဟုသုတများ ရှာဖွေခွင့် စသဖြင့် ရရှိခဲ့လျှင် ထိုနိုင်ငံသည် ၎င်း၏စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို စဉ်ဆက်မပြတ်ထိန်းသိမ်းသွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ■

ရည်ညွှန်း
Amartya Sen: A More Human Theory of Development | Asia Society
Human Development in Africa | Human Development Reports (undp.org)

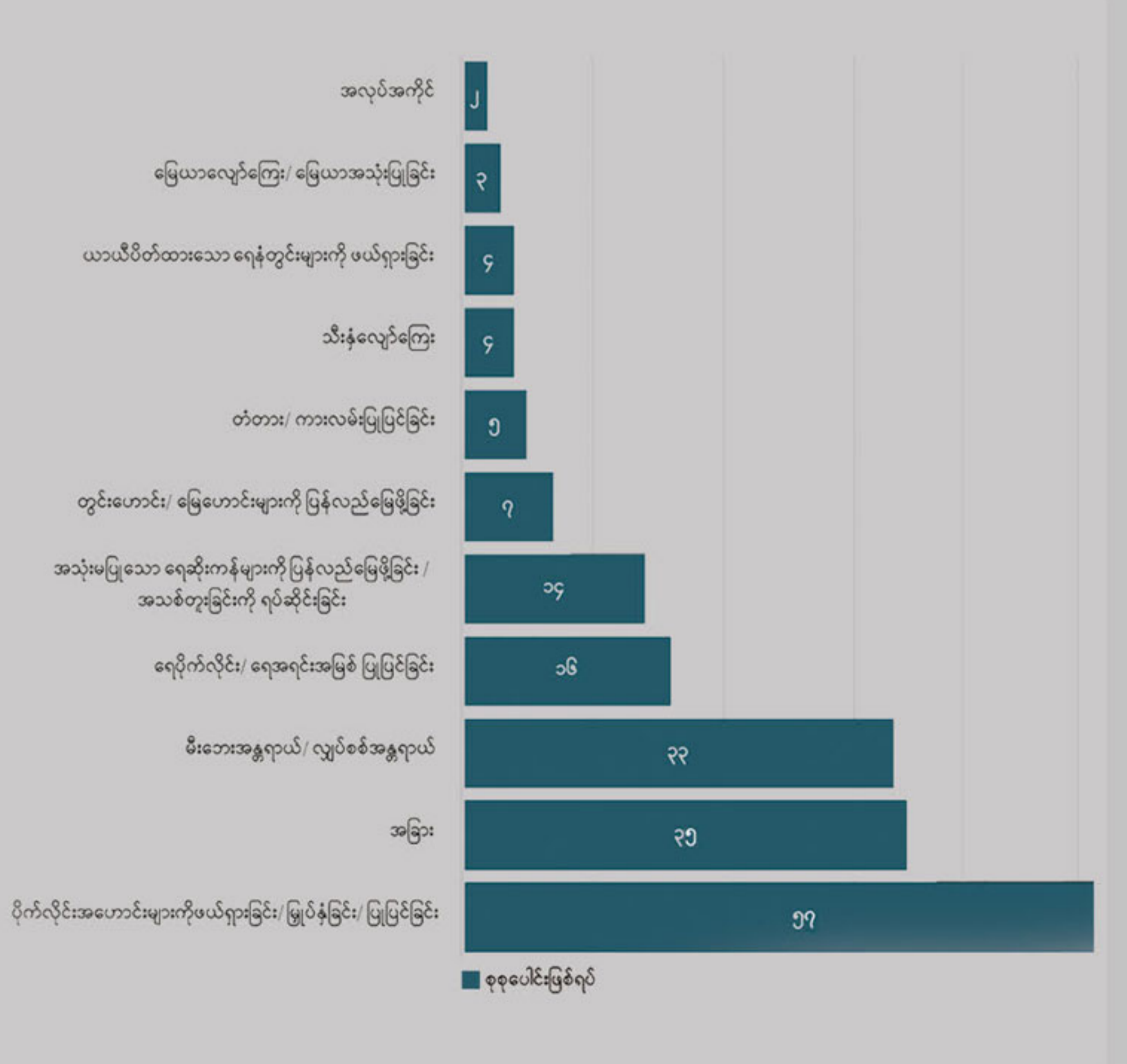

အကြံပြုစာများကို သတ်မှတ် KPIs များနှင့်အညီ အလေးထားဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိ

ဒေသခံတစ်ဦးချင်းနှင့် ဒေသခံလူထုအတွက် နစ်နာမှုများကို ဖြေလျှော့ကုစားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည့် အကြံပြုဆွေးနွေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ် (Operational Grievance Mechanism) အရ မန်းရေန်မြေတွင် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ၊ ဧပြီလနှင့် မေလတို့အတွင်း မန်းရေန်မြေနှင့်ထိစပ်ကျေးရွာဖြစ်သည့် မယ်ဘောကုန်း၊ ကြာကန်၊ အောက်ကျောင်းနှင့် မကြီးချောင်းကျေးရွာတို့ရှိ ဒေသခံများထံမှ ကုမ္ပဏီ၏ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အကျိုးဆက် (သို့မဟုတ်) သက်ရောက်မှု နစ်နာမှုတစ်စုံတစ်ရာရှိကြောင်းပေးပို့လာသော အကြံပြုစာလွှာစုစုပေါင်း (၆) စောင် လက်ခံရရှိခဲ့ရာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁) ရက်နေ့အထိ ပေးပို့လာသော အကြံပြုစာအရေအတွက် စုစုပေါင်းအစောင် (၁၈၀) ရှိပြီဖြစ်သည်။

တင်ပြလာသည့်ဖြစ်စဉ်များကို MPRL E&P ၏ မန်းရေန်မြေစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ (Field Operations Team) နှင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနများပေါင်း၍ စစ်ဆေးပြုပြင်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ပြီးနောက် အကြံပြုစာများကို အောင်မြင်စွာပိတ်သိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းစဉ်စတင်ခဲ့သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှစတင်၍ ဒေသတွင်းရှိ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသခံများ ပူးပေါင်းဖြေရှင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အကြံပြုဆွေးနွေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အကြံပြုစာတစ်စောင်စီအလိုက် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် အကြံပြုစာပေးပို့သူဘက်မှ ကျေနပ်မှု (၉၈) ရာခိုင်နှုန်းရရှိထားပြီး လုပ်ငန်းစဉ်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ် ကျေနပ်မှု (၁၀၀) ရာခိုင်နှုန်းလည်း ရရှိထားပြီးဖြစ်သည်။

MPRL E&P သည် အကြံပြုဆွေးနွေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာ သုံးလပတ်အစီရင်ခံစာကို အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် သုံးလတစ်ကြိမ်ပြုစု၍ ကုမ္ပဏီဝက်ဆိုဒ်တွင် ပုံမှန်ဖော်ပြလျက်ရှိရာ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ စတုတ္ထသုံးလပတ်အစီရင်ခံစာကို အများသူငှာလေ့လာနိုင်ရန် အသစ်ပြုစုတင်ပြထားပြီးဖြစ်သည်။ ■

၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလအထိ လက်ခံရရှိသော အကြံပြုစာအမျိုးအစားနှင့် အရေအတွက်

စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) ကျောင်းသားများ၏ စီမံကိန်းအခြေပြု လက်တွေ့လေ့လာမှုကို MPRL E&P ပံ့ပိုး

ယနေ့ခေတ်တွင် သမားရိုးကျပညာရေးသည် စီမံကိန်း အခြေပြုလေ့လာမှု (Project-based Learning - PBL) ကဲ့သို့သော ဆန်းသစ်သည့် လေ့လာမှုနည်းလမ်းများဖြင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာပြီဖြစ်သည်။ PBL သည် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှု၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို အခြေခံသည်။ PBL လေ့လာမှုမှတစ်ဆင့် ကျောင်းသားများသည် ဘာသာရပ်များကို ထဲထဲဝင်ဝင် လေ့လာသိရှိ၍ လက်တွေ့အတွေ့အကြုံများရရှိစေပြီး စီမံကိန်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးစေသည်။ ယင်းသို့ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၏ သင်ယူမှုအခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်စေရေးနှင့် ပညာရေးအရည်အသွေး ပိုမိုကောင်းမွန်စေရေးတွင် ပညာရေးရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှုမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။

MPRL E&P ကုမ္ပဏီသည် PBL ၏ အကျိုးကျေးဇူးနှင့် ပညာရေးရန်ပုံငွေ၏ အရေးပါမှုကို ကောင်းစွာသိရှိနားလည်၍ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) ၌ တက်ရောက်ပညာသင်ယူနေသော နောက်ဆုံးနှစ် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၏ အသားတိုးကြက်မွေးမြူရေး PBL စီမံကိန်းအတွက် ပညာရေးရန်ပုံငွေ ကျပ် ၄,၆၄၁,၅၀၀/- (ကျပ်လေးဆယ့်ခြောက်သိန်းလေးသောင်းတစ်ထောင်ငါးရာတိတိ) ကို ထည့်ဝင်ခြင်းဖြင့် လူငယ်များ၏ အနာဂတ်ပညာရေးအတွက် ကူညီပံ့ပိုးခဲ့သည်။

MPRL E&P ကုမ္ပဏီ၏ CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် နော်မေပုလဲထူးက “စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) က ကျွန်ုပ်တို့ MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) နဲ့ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေလုပ်နေတဲ့ သင်တန်းကျောင်းတွေထဲကတစ်ကျောင်းဖြစ်ပါတယ်။ CSR အစီအစဉ်ရဲ့ ပံ့ပိုးမှုနဲ့ မန်းရေနံမြေဒေသက လူငယ် (၇) ဦးဟာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) မှာ ပညာသင်ယူနေပြီး အခုဆို တတိယနှစ်ကို တက်ရောက်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ CSR အစီအစဉ်အနေနဲ့ ဒီပညာရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအောက်မှာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ ကွန်ပျူတာလက်တွေ့ (၅) လုံးလှူဒါန်းခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးနှစ်ဖြစ်တဲ့ တတိယနှစ်ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေအနေနဲ့ အသားတိုးကြက်မွေးမြူရေးကို PBL လေ့လာသင်ယူမှုအနေနဲ့ သုတေသနပြုလုပ်နိုင်

စေဖို့အတွက် ပညာရေးရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ခဲ့ပါတယ်။ ဒီဒီထောက်ပံ့မှုဟာ ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေကို ငွေကြေးအခက်အခဲမရှိဘဲ သုတေသနပြုလေ့လာနိုင်ဖို့ဖြစ်ပြီး အနာဂတ်ပညာရေးစီမံကိန်းတွေအတွက် လည်ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ်လည်း ပံ့ပိုးလည်ပတ်သွားစေဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပံ့ပိုးမှုတွေဟာ ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေရဲ့ ပညာရေးကို အကျိုးပြုသလို စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) နဲ့ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိုလည်း ခိုင်မာစေပါတယ်” ဟု ပြောသည်။

CSR အစီအစဉ်၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) သည် အသားတိုးကြက်အကောင်ရေ (၅၀၀) ကို မတူညီသော အစာအမျိုးမျိုးကျွေး၍ ကြီးထွားမှုကို လေ့လာသုံးသပ်သည့် PBL သုတေသနလေ့လာမှုကို တတိယနှစ်၊ ပထမစာသင်နှစ်ဝက်တန်းမှ ကျောင်းသားကျောင်းသူများဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ တတိယနှစ်၊ ပထမစာသင်နှစ်ဝက်တန်းမှ ကျောင်းသားကျောင်းသူ (၁၅၀) ဦးသည် (၃၅) ဦးတစ်ဖွဲ့စီဖြင့် အဖွဲ့ (၄) ဖွဲ့ခွဲ၍ အသားတိုးကြက်မွေးမြူမှုစီမံကိန်း၌ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂) ရက် နေ့မှ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၅) ရက်နေ့အထိ (၄၅) ရက်ကြာ လက်တွေ့လေ့လာ၍ သုတေသနပြုခဲ့သည်။

တတိယနှစ်ကျောင်းသူ မချစ်နှင့်ဖြူက “ဒီလေ့လာမှုမှာ ယောက်ျားလေးတွေက ကြက်ကလေးတွေကို ညအိပ်စောင့်ရပါတယ်။ ကြက်ကလေးတွေအတွက် သောက်ရေလဲ၊ အစာကျွေး လုပ်ပေးရပါတယ်။ အပူချိန်ကိုလည်း သတိထားပြီး စောင့်ကြည့်ချိန်ညှိပေးရပါတယ်။ မိန်းကလေးကျောင်းသူတွေကတော့ မနက် (၁၁) နာရီလောက်ဆို ကြက်ကလေးတွေကို အစာကျွေး၊ ရေလဲ ပြုလုပ်ပေးရပါတယ်။ ပြီးရင် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တွေက နေ့စဉ်မှတ်တမ်းရေးရပါတယ်။ အစာကျွေးချိန်၊ ရေလဲချိန် အကုန်မှတ်သားထားရပါတယ်။ အပတ်စဉ် သောကြာနေ့မှာ ကြက်ကလေးတွေကို ဝိတ်အလေးချိန်ချိန်ပေးရပြီး တစ်ပတ်စီအတွက် ဝိတ်အတိုးအလျော့တွေကို ဒေတာကောက် မှတ်တမ်းတင်ထားရပါတယ်။ စီမံကိန်းတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာကို အပတ်စဉ်ရေးရပြီး စီမံကိန်းပြီးစီးတဲ့အနေနဲ့ တင်ပြမယ့်အစီရင်ခံစာပြမှု (Presentation) အတွက်လည်း ပြင်ဆင်ရပါတယ်။ ဒီ (၄၅) ရက်တာ အသားတိုးကြက်မွေးမြူရေးစီမံကိန်းပြီးသွားတဲ့အခါ ကြက်တွေအကောင်းဆုံးကြီးထွားဖို့အတွက် အကျွေးသင့်ဆုံးကြက်စာတွေကို သိရှိခဲ့ပြီး ကြက်စာရွေးချယ်ရာမှာ ကုန်ကျစရိတ်သက်သာတဲ့ရွေးချယ်မှုတွေပြုလုပ်နိုင်ဖို့ နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ စာတွေ့ ဗဟုသုတတွေကို ကျော်လွန်ပြီး တန်ဖိုးရှိတဲ့ လက်တွေ့သုတေသနအတွေ့အကြုံတွေကို ရရှိခဲ့ပါတယ်” ဟု ဆိုသည်။

အသားတိုးကြက်မွေးမြူရေးနည်းလမ်းများ

မွေးမြူခြင်းနှင့်ရွေးချယ်ခြင်း

အသားတိုးကြက်များ၏ ကြီးထွားမှု နှုန်း မြင့်တက်စေရန်နှင့် အစာကျွေးမှု အကောင်းဆုံးဖြစ်စေရန် ဂရုစိုက်၍ ရွေးချယ်မွေးမြူခြင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုသည်။

အစာကျွေးမှုအစီအစဉ်များ

မတူညီသော ကြက်စာများဖြစ်သည့် (CP၊ Dehus Sunjin နှင့် Local) ကြက်စာများကိုကျွေး၍ အသားတိုးကြက်ကြီးထွားမှုအတွက် အထိရောက်ဆုံးအစားအစာကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန် စမ်းသပ်သည်။

ကြက်ခြံနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု

ကြက်များကို လုံခြုံသည့် အမိုးအကာစောင့်ရှောက်မှုများဖြင့် ခြံခတ်ထားရှိပြီး ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းများ ပြုလုပ်သည်။

အသားတိုးကြက်မွေးမြူရေး စီမံကိန်းရလဒ်များ

ကြက်အကောင်ပေါက်ခြင်း

အသားတိုးကြက် အကောင် (၅၀၀) မွေးမြူရာမှ စုစုပေါင်း အလေးချိန် (၈၆၇.၈၂) ပိဿာရှိသည့် ကြက်အကောင်ရေ (၄၅၂) ကောင် ရရှိသည်။

စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်

အသားတိုးကြက်များရောင်းရငွေ ငွေကျပ် ၄,၉၈၇,၉၅၈ / (ကျပ်လေးဆယ့်ကိုးသိန်းရှစ်သောင်းခုနစ်ထောင်ကိုးရာငါးဆယ့်ရှစ်) ရရှိပြီး အသားတင်အမြတ်ငွေ ကျပ် ၁,၀၁၉,၀၅၈ / (ကျပ်တစ်ဆယ်သိန်းတစ်သောင်းကိုးထောင်ငါးဆယ့်ရှစ်) ရရှိခဲ့သည်။

စီမံကိန်းပြီးစီးမှု တင်ဆက်သည့် အစီအစဉ် (Presentation) ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၈) ရက်နေ့တွင် ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ကျောင်းသားကျောင်းသူများနှင့် MPRL E&P ၏ CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၃၅၀) ဦး တက်ရောက်ရက်ပြခဲ့သည်။ ကျောင်းသူ မဝေဝေလင်းက “စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံမှာ PBL ကတစ်ဆင့် အသားတိုးကြက်မွေးမြူခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်တာ ကျွန်မတို့က ပထမအသုတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ၊ ကျောင်းနေဖက်တွေနဲ့ MPRL E&P ကိုယ်စားလှယ်တွေအပါအဝင် ပရိသတ်အများကြီးရှေ့မှာ ဒီသုတေသနစီမံကိန်းအကြောင်း တင်ပြရတာဖြစ်လို့ အရမ်းစိတ်လှုပ်ရှားမိပါတယ်။ ပထမနှစ်ဝက်စာမေးပွဲကြီးပြီးတာနဲ့ နောက်တစ်နေ့ပဲ Presentation လုပ်ရတာဖြစ်လို့ ပင်ပန်း

ပေမယ့်လည်း Presentation တင်ဆက်မှုကနေ စီမံကိန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပိုပြီးနားလည်လာစေလို့ ဒီသုတေသနနဲ့ အစီအစဉ်တင်ဆက်မှုဟာ ကျွန်မအနာဂတ် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက် အဖိုးတန်တဲ့ အတွေ့အကြုံတစ်ခုပဲဖြစ်ပါတယ်” ဟု အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်ဝေမျှခဲ့သည်။

MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ၏ ပညာသင်ဆုပံ့ပိုးမှုဖြင့် မန်းရေနံမြေဒေသခံလူငယ် (၇) ဦးတို့သည် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှစတင်၍ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) ၌ သုံးနှစ်တာသင်တန်းကို ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ပညာသင်ယူလျက်ရှိသည်။ CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များသည် သင်တန်းသားများ၏ ပညာရေးတိုးတက်မှုအခြေအနေများကိုလည်း အနီးကပ်လေ့လာစောင့်ကြည့်ခဲ့သည်။

ပညာသင်ဆုရကျောင်းသား မောင်ဇေလင်းအောင်က “ကျောင်းတက်ခဲ့တဲ့ သုံးနှစ်လုံး MPRL E&P ရဲ့ CSR အစီအစဉ်က ကျောင်းဝင်ကြေး၊ လစဉ်ထောက်ပံ့ကြေး၊ ထမင်းစရိတ်၊ ကျောင်းသုံးပစ္စည်း စတာတွေကို ပံ့ပိုးခဲ့ပါတယ်။ MPRL E&P ရဲ့ ပံ့ပိုးမှုတွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ငွေကြေးပြဿနာကို စိတ်ပူစရာမလိုဘဲ ပညာရေးကိုပဲ အာရုံစိုက်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီကျောင်းမှာ စာတွေ၊ လက်တွေ့အပြင် အသင်းအဖွဲ့နဲ့ အလုပ်လုပ်တတ်စေတဲ့ စွမ်းရည်တွေ

ကိုလည်း သင်ယူရရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို လက်တွေ့သင်ယူခြင်းက ကျွန်တော်တို့ကို အသိပညာဗဟုသုတတိုးစေသလို တောင်သူဦးကြီးတွေရဲ့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်တဲ့ ဘဝအခြေအနေကိုလည်း ပိုပြီးနားလည်သဘောပေါက်လာစေပါတယ်။ ဒါကြောင့် MPRL E&P ရဲ့ စဉ်ဆက်မပြတ် ပံ့ပိုးမှုတွေကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု ပညာသင်ဆုအတွက် ကျေးဇူးတင်စကားဆိုခဲ့သည်။

MPRL E&P ကုမ္ပဏီ၏ CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် စောအယ်စာဘလူထူးက “ကျွန်တော်တို့ CSR အစီအစဉ်အနေနဲ့ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) နဲ့ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဟာ ကျောင်းအုပ်၊ ဒုတိယကျောင်းအုပ်၊ ဆရာ၊ ဆရာမတွေနဲ့ ကောင်းမွန်ခိုင်မာတဲ့ဆက်ဆံရေး တည်ဆောက်ထားနိုင်တာကြောင့်ပါ။ ဒီဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ Grant-in-Aid ထောက်ပံ့ငွေအစီအစဉ်ပံ့ပိုးပေးဖို့လည်းရှိပါတယ်။ ပညာသင်နှစ်တွေမှာ Top 10 စာရင်းဝင်တဲ့ ပညာသင်ဆုရကျောင်းသားကျောင်းသူတွေအတွက်လည်း ဂုဏ်ယူပါတယ်။ လာမယ့် အောက်တိုဘာလမှာ သူတို့ရဲ့ သုံးနှစ်တာ ဒီပလိုမာသင်တန်း ပြီးဆုံးပြီး စိုက်ပျိုးရေးဒီပလိုမာဘွဲ့ကို ရရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းပြီးလို့ မန်းရေနံမြေဒေသမှာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွေ ပိုမိုတိုးတက်အောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လိုတဲ့ ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေအတွက် CSR အစီအစဉ်ကနေ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွေ ချိတ်ဆက်ပေးမှာဖြစ်သလို စိုက်ပျိုးရေးဒီပလိုမာဘွဲ့ကို ထူးထူးချွန်ချွန်အောင်မြင်ပြီး ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်တက်ရောက်ဖို့ ဝင်ခွင့်ရရှိတဲ့ ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေရှိတယ်ဆိုရင်လည်း CSR အစီအစဉ်က ဆက်လက်ပံ့ပိုးပေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်” ဟု CSR အစီအစဉ်များကို ရှင်းပြသည်။

လက်ရှိတွင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (ပွင့်ဖြူ) မှ ကျောင်းသားကျောင်းသူ (၇) ဦးအတွက် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ၏ နှစ်စဉ်ပညာသင်စရိတ်ပံ့ပိုးမှုမှာ စုစုပေါင်းငွေကျပ် သိန်း (၇၀) ခန့်ရှိပြီး အမှတ် (၅) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (မကွေး)၊ အစိုးရနည်းပညာအထက်တန်းကျောင်း (မကွေး) နှင့် ဆေးတက္ကသိုလ် (မကွေး) တို့တွင် ပညာသင်ဆုရ ကျောင်းသားကျောင်းသူများအတွက်လည်း နှစ်စဉ်ပညာသင်စရိတ်ပံ့ပိုးမှု ငွေကျပ် သိန်း (၁၈၀) ခန့်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ■

လုပ်ငန်းဆက်စပ်လုပ်ကိုင်သူများနှင့်ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်း

ခြောက်လပတ်အတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် CSR လုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာ့ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း (နေပြည်တော်) ရှိ တာဝန်ရှိသူများအား ရှင်းလင်းတင်ပြ

၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဒုတိယခြောက်လပတ်အတွင်း မန်းရေနံမြေတွင် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည့် လူမှုတာဝန်သိ CSR လုပ်ငန်းများကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ့ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်းတာဝန်ရှိသူများထံ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၆) ရက်နေ့တွင် CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များက သွား ရောက်ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။ အဆိုပါအစည်းအဝေးသို့ မြန်မာ့ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း၏ တာဝန်ရှိသူများ၊ MPRL E&P ကုမ္ပဏီ၏ တာဝန်ရှိသူများနှင့် CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၁၇) ဦး တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ခြောက်လပတ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည့် CSR လုပ်ငန်းများတင်ပြ၊ ဒေသခံများနှင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ဆွေးနွေး

၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဒုတိယခြောက်လပတ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည့် CSR လုပ်ငန်းများနှင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ဆွေးနွေးသည့်အစည်းအဝေးကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် အောက်ကျောင်းကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အစီအစဉ်တွင် ကျန်းမာရေး၊ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး (Health, Safety and Environment - HSE) ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ MPRL E&P ၏ HSE ဌာနမှတာဝန်ရှိသူများကလည်း ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ဒုတိယခြောက်လပတ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည့် CSR လုပ်

ငန်းအစီအစဉ်များကို CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များက ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။ အဆိုပါအစည်းအဝေးသို့ မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာ (၁၄) ရွာနေ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီဝင်များ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များနှင့် HSE ဌာန၏ တာဝန်ရှိသူများအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၃၈) ဦးတက်ရောက်ခဲ့ပြီး လုပ်ငန်းတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုအခြေအနေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြန်လည်သုံးသပ်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

မန်းရေနံမြေရှိ CSR လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများသို့ ECD မှ တာဝန်ရှိသူများ လာရောက်လေ့လာမှုတွင် လိုက်ပါရှင်းလင်းပြသ

MPRL E&P ၏ ကျန်းမာရေး၊ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို ခြောက်လပတ်ကြိမ် ပုံမှန်လာရောက်တိုင်းတာလျက်ရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန (မကွေး) (Environmental Conservation Department (ECD)-Magway) ၏ တာဝန်ရှိသူများက မန်းရေနံမြေတွင် (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် စီမံကိန်းနေရာများသို့ လာရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ လေ့လာရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် CSR အစီအစဉ်၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည့် ရွှေ့လျားဆေးပေးခန်းများအနက် ကြာကန်ကျေးရွာရှိ ရွှေ့လျားဆေးပေးခန်းသို့ လည်းကောင်း၊ နန်းဦးကျေးရွာလူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနတွင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် နွေရာသီပန်းချီသင်တန်းသို့လည်းကောင်း လာရောက်လေ့လာခဲ့ရာ MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ၏ တာဝန်ရှိသူများက လိုက်လံရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါလေ့လာရေးအဖွဲ့သည် နန်းဦးကျေးရွာတွင် မန်းရေနံမြေရှိ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် တွေ့ဆုံ၍ CSR လုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သိရှိလိုသည်များကို မေးမြန်းဆွေးနွေးခဲ့သည်။

Trash Hero Minbu ၏ ကျေးရွာအလိုက် ခေါင်းဆောင်များနှင့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအစည်းအဝေးပြုလုပ်

မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာများတွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် Trash Hero Minbu လှုပ်ရှားမှုများတွင် ကျေးရွာအလိုက်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပါဝင်ပံ့ပိုးလျက်ရှိသူများနှင့် CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များက ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၅) ရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

အဆိုပါတွေ့ဆုံမှုတွင် မန်းရေနံမြေတွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် Trash Hero Minbu လှုပ်ရှားမှုများ ပိုမိုထိရောက်အောင်မြင်စွာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာအလိုက် အမှိုက်ကောက်လှုပ်ရှားမှုပြုလုပ်သည့် အချိန်ဇယားများ ပြန်လည်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ လတ်တလောရင်ဆိုင်ရသည့် အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများနှင့် ကုမ္ပဏီ၏ CSR အစီအစဉ်ဖြင့် ပံ့ပိုးနိုင်မည့်အခြေအနေတို့ကို ထိစပ်ကျေးရွာ (၁၄) ရွာအနက် Trash Hero Minbu လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ဦးဆောင်လျက်ရှိသည့် ကျေးရွာတာဝန်ခံခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ကုမ္ပဏီဆိုင်ရာလုပ်ငန်းသုံးဓာတ်ပုံရိုက်ကူးမှုတွင် ပါဝင်ပံ့ပိုးသည့်ဒေသခံများအား အမှတ်တရဓာတ်ပုံလက်ဆောင်များပေးအပ်

MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆက်စပ်လုပ်ကိုင်သူများထံ ပြန်ကြားဆက်သွယ်တင်ပြမည့် ဝက်ဆိုက်နှင့် အခြားလုပ်ငန်းသုံးအစီရင်ခံစာများတွင် အသုံးပြုနိုင်ရန် မန်းရေနံမြေဒေသခံများနှင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးမှုများကို အခါအားလျော်စွာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အဆိုပါ ရိုက်ကူးမှုတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ပံ့ပိုးလျက်ရှိသည့် ဒေသခံများအတွက် CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များက ၎င်းတို့ပါဝင်ကူညီခဲ့သည့် ဓာတ်ပုံများနှင့် MPRL E&P ၏ ရှင်ပြုအလှူတော်မင်္ဂလာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် မိသားစုများ၏ ဓာတ်ပုံများအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၈၈) ပုံကို အမှတ်တရလက်ဆောင်အဖြစ် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ပြန်လည်မျှဝေပေးအပ်ခဲ့သည်။ ■

Trash Hero Minbu ၏ အမှိုက်ကောက်လုပ်ရှားမှုများနှင့် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးအမှိုက်သိမ်းစနစ် မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာများတွင် ပုံမှန်လည်ပတ်လျက်ရှိ

MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ စတင်လည်ပတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး အမှိုက်သိမ်းစနစ်အရ ကနဦးလုပ်ငန်းစတင်မှုမှ အမှိုက်သိမ်းစနစ် လည်ပတ်လျက်ရှိသည့် (၅) နှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် လိုအပ်သည့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများနှင့် အခြားအကူအညီများကို MPRL E&P ၏ CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များက ပံ့ပိုးခဲ့သည်။ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ပထမသုံးလပတ်အတွင်း အမှိုက်သိမ်းစနစ်ဆောင်ရွက်မှုအတွက် လစဉ်ဝင်ငွေနှင့် ကုန်ကျစရိတ်တွက်ချက်ခြင်း၊ အမှိုက်သိမ်းစနစ်ဆောင်ရွက်မှုကောင်းမွန်စွာလည်ပတ်နိုင်ရန် လိုအပ်သည်များ ပံ့ပိုးခဲ့သည်။

ထို့ပြင် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် မန်းရေနံမြေရှိ ထိစပ်ကျေးရွာများတွင် အမှိုက်ကောက်လုပ်ရှားမှုများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် Trash Hero Minbu ၏ အမှိုက်ကောက်လုပ်ရှားမှုအကြိမ်ရေကို ရေတွက်၍ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် လဲလှယ်နိုင်မည့် အစီအစဉ် (Cleanup Challenge) ကို စီစဉ်ထားသည်။ အဆိုပါ အစီအစဉ်အရ အမှိုက်ကောက်လုပ်ရှားမှုတွင် တစ်ကြိမ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူအနေဖြင့် ပွိုင့် (၁) ပွိုင့်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ပွိုင့်အရေအတွက်အလိုက် Trash Hero Minbu ၏ အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် အင်္ကျီ၊ ဦးထုပ်၊ ထီး စသည်ဖြင့် လဲလှယ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလကုန်အထိ အမှိုက်ကောက်အကြိမ်ရေ (၁၀) ကြိမ်ပြည့်၍ အင်္ကျီရရှိသူ

(၁၁၇) ဦး၊ အကြိမ်ရေ (၂၀) ပြည့်၍ ဦးထုပ်ရရှိသူ (၄) ဦး ရှိကြောင်း စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုမှတ်တမ်းများအရ သိရသည်။

အဆိုပါအမှိုက်ကောက်လုပ်ရှားမှုနှင့် ပြိုင်ပွဲများကို CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များက ပုံမှန်စောင့်ကြည့်လေ့လာကာ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး အမှိုက်ကောက်လုပ်ရှားမှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်မည့်ပစ္စည်းများနှင့် မှန်များဝေငှခြင်းစသည်ဖြင့် လိုအပ်သည်များ ပံ့ပိုးလျက်ရှိသည်။ ■

	အမှိုက်ကောက်အကြိမ်ရေ	အမှိုက်ကောက်သူဦးရေ	အမှိုက်အိတ်ပေါင်း	အမှိုက်ကိလိုပေါင်း
မတ်လ	၉	၂၅၈	၇၂	၃၆၀
ဧပြီလ	၉	၁၈၂	၂၁	၁၀၅
မေလ	၅	၁၁၃	၁၈	၉၀

အမှတ် (၅) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း အပတ်စဉ် (၁၂) အတွက် မန်းရေနံမြေဒေသခံလူငယ် (၅) ဦး ပညာသင်ဆုရရှိ

အမှတ် (၅) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (မကွေး) ၏ သင်တန်းအပတ်စဉ် (၁၂) သို့ မန်းရေနံမြေဒေသခံလူငယ် (၅) ဦး ဝင်ခွင့်အောင်မြင်ခဲ့ပြီး MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ၏ ပညာသင်ဆုထောက်ပံ့မှုဖြင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၆) ရက်နေ့မှစတင်၍ သက်ဆိုင်ရာသင်တန်းများသို့ တက်ရောက်လျက်ရှိသည်။

MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) သည် မန်းရေနံမြေမှ ဒေသခံလူငယ်များတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုတိုးတက်ရရှိစေရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှစ၍ အမှတ် (၅) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း (မကွေး)နှင့် ပူးပေါင်း၍ နှစ်စဉ်ပညာသင်ဆုများ ပံ့ပိုးခဲ့ရာ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ပညာသင်နှစ်တွင် စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် ပံ့ပိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါကျောင်း၏

သင်တန်းအပတ်စဉ် (၉) မှ (၁၂) အထိ MPRL E&P ၏ ပညာသင်ဆုဖြင့် သင်တန်းတက်ရောက်ခွင့်ရရှိခဲ့သည့် မန်းရေနံမြေဒေသခံလူငယ်စုစုပေါင်း (၂၀) ဦး ရှိပြီဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ပညာသင်ဆုကျောင်းသားဟောင်းများက ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲနှင့် သင်တန်းအတွေ့အကြုံများ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၆) ရက်နေ့တွင် အောက်ကျောင်းဘုရား ဓမ္မာရုံ၌ ပြန်လည်မျှဝေဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဝင်ခွင့်ဖြေဆိုသူ ဒေသခံလူငယ် (၁၀) ဦးအနက် (၅) ဦး ဝင်ခွင့်ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့ပြီး အမှတ် (၅) စက်မှုသင်တန်းကျောင်း၏ တစ်နှစ်သင်တန်းသို့ ကုမ္ပဏီ၏ပညာသင်ဆုဖြင့် တက်ရောက်ခွင့်ရရှိခဲ့သည်။ စက်မှုသင်တန်းများတွင် စာတွေ့ (၃၀) ရာခိုင်နှုန်း လက်တွေ့ (၇၀) ရာခိုင်နှုန်း သင်ကြားပို့ချလျက်ရှိပြီး သင်တန်းကာလ (၁၁) လ ကြာမြင့်မည်ဖြစ်ကာ ပညာသင်ဆုရသင်တန်းသား (၅) ဦးအတွက် လျာထားကုန်ကျငွေ ကျပ် (၆၅) သိန်းခန့်ကို MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် ပံ့ပိုးသွားမည်ဖြစ်သည်။ ■

စဉ်	အမည်	ကျေးရွာ	သင်တန်းအမျိုးအစား
၁။	မောင်သန်းဇင်အောင်	မန်းကျိုး	Automobile Maintenance
၂။	မဖူးပြည့်စုံ	မန်းကျိုး	CAD / CAM
၃။	မောင်အာကာမင်း	လက်ပံတော	Automobile Maintenance
၄။	မကျော့ကျော့နိုင်	မယ်ဘွေကုန်း	Automobile Maintenance
၅။	မောင်ဝသဏ်ဦး	လက်ပံတပင်	Automobile Maintenance

မျက်နှာပိုးမှ အဆက် ➤

အထိမ်းအမှတ်အစီအစဉ်များကို နှစ်စဉ်ကျင်းပပြုလုပ် လျက်ရှိသည်။ ယခုနှစ် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး နေ့ကို “သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်ခံ နိုင်ရေး၊ မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ပေး” ဟူ၍ ရည်ရွယ်ချက် ချမှတ်ထားပြီး မန်းရေနံမြေဒေသခံများအနေဖြင့် ပတ်ဝန်း ကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာအသိပညာများ ပိုမိုတိုးတက် စေရန် မြေစိုက်ပိုစတာများ စိုက်ထူခြင်း၊ စာစိစာကုံးပြိုင်ပွဲ၊ ပန်းချီပြိုင်ပွဲနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ အသိပညာ

ပေးဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်းတို့ကို MPRL E&P (CSR အစီ အစဉ်) နှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ရေးဦးစီးဌာနတို့က ပူးပေါင်းစီစဉ်ပံ့ပိုးခဲ့သည်။

အဆိုပါအစီအစဉ်တွင် အသိပညာပေး မြေစိုက်ပိုစတာများ ကို မန်းရေနံမြေရှိ ကြာကန်၊ နန်းဦးနှင့် မန်းကျီး-ချင်တောင် ကျေးရွာလမ်းဆုံတို့၌ ဇွန်လ (၁) ရက်နေ့တွင် စိုက်ထူခဲ့ပြီး အခြေခံပညာအလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း ကျောင်းသား

ကျောင်းသူများအတွက် စာစိစာကုံးပြိုင်ပွဲကို အောက် ကျောင်းကျေးရွာ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်း၌ ကျင်း ပခဲ့ရာ ဒေသခံကျောင်းသားကျောင်းသူ (၂၄) ဦး ပါဝင်ယှဉ် ပြိုင်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် MPRL E&P (CSR အစီအစဉ်) ဖြင့် “သဲကန္တာရတိုက် ဖျက်ရေးနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်ခံနိုင်ရေး၊ မြေယာပြန်လည် ပြုပြင်ပေး” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင် ရာ ပညာပေးဟောပြောပွဲကို ဇွန်လ (၂) ရက်နေ့တွင် မန်းကျီး ကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ရာ

"သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးနှင့်မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်
ခံနိုင်ရေး၊ မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ပေး"
ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်သည့် ဆုပေးပေးချီးမြှင့်ခြင်း

ပထမဆု
မပန်းအိသွင်
(အေးမြကျေးရွာ)

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီး
ဌာန၏ တာဝန်ရှိသူများက အသိပညာပေးပွဲအဖြစ် မန်းရေန်
မြေဒေသခံ စုစုပေါင်း (၂၀၁) ဦး တက်ရောက်ခဲ့သည်။

စာစီစာကုံးနှင့် ပန်းချီပြိုင်ပွဲဝင်များအနက်မှ သတ်မှတ်
စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်ကိုက်ညီသည့် အကောင်းဆုံး
ပြိုင်ပွဲဝင် (၃) ဦးစီကို မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပတ်ဝန်း
ကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနမှ စိစစ်အကဲဖြတ်ရွေးချယ်
မှုဖြင့် ပထမ၊ ဒုတိယနှင့် တတိယဆုရရှိသူများကို ဇွန်လ
(၅) ရက်နေ့ "ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့" တွင်
MPRL E&P ၏ မန်းရေန်မြေစီမံခန့်ခွဲရေးရုံး၌ မန်းရေန်
မြေစီမံခန့်ခွဲရေးမန်နေဂျာ ဦးမျိုးဝင်းက ဆုများအသီးသီး
ချီးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။ ■

ဒုတိယဆု
မဆောင်းသဇင်ထွန်း
(မန်းကျိုးကျေးရွာ)

ထို့ပြင် အခြေခံပညာမူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်း
သားကျောင်းသူများအတွက် ပန်းချီပြိုင်ပွဲကို အေးမြ
ကျေးရွာလူထုအခြေပြုဗဟိုဌာန၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ရာ
ကျောင်းသားကျောင်းသူ (၁၄) ဦး ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့
သည်။

တတိယဆု
မယွန်းသရဖူ
(အေးမြကျေးရွာ)

"သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်ခံနိုင်ရေး၊ မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ပေး ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်သည့် ဆုရစာစီစာကုံးများ"

"ပထမဆုရစာစီစာကုံး"

■ မမြသားခင် ■
(အောက်ကျောင်းကျေးရွာ)

ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာမှာ မြေထု၊ ရေထု၊ လေထုနှင့် ဇီဝထု တို့ပါဝင်သည့် လူသားတို့ဝန်းကျင်ရှိ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းပြချက်များကိုလည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်များနှင့် အပင်အမျိုးမျိုးတို့၏ သက်ရှိဇီဝဆိုင်ရာအကြောင်းပြချက် များကိုလည်းကောင်း၊ သမိုင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ လူမှုရေးနှင့် ပဿာဒအလှအပဆိုင်ရာ အကြောင်းပြချက်များကိုလည်း ကောင်း ဆိုလိုပါသည်။

ယနေ့ခေတ်ကမ္ဘာကြီးသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်း သိမ်းမှုနည်းပါး၍ ရာသီဥတုများ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးလျက် ရှေ့ကြီးခြင်း၊ မြေပြိုခြင်းစသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် များနှင့်အတူ စိုက်ပျိုးရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စားဝတ် နေရေး စသည်ဖြင့် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူနေမှုဘဝတို့တွင် ဒုက္ခ ပေါင်းစုံနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေကြရပါသည်။ "အရင်းစစ်တော့ အမြစ်မြေက" ဆိုသည့်အတိုင်း ထိုလူနေမှုဒုက္ခပေါင်းစုံ၏ အခြေခံရာသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုနည်း ပါးခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ ဖြစ်ပါ၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းရန်လိုအပ် ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းခြင်းဟုဆိုရာတွင် ဆရာ ဇော်ဂျီ၏ ကဗျာလေးကို အမှတ်ရမိပါသည်။ "တောပင် ကို တော်တော်ခတ်ကြ၊ တောပြုတ်လိမ့် နောက်နောင်၊ တောပြုတ်လို့ တောပြောင်၊ မိုးခေါင်တော့မှာပဲ၊ မိုးခေါင် လို့ ရေမကြွယ်၊ သံပင်လယ် ဖြစ်လိမ့်မယ်မလွဲ" ဟူ၍ ဖြစ် ပါတော့သည်။

ဆရာဇော်ဂျီ၏ ကဗျာလေးသည် သစ်တောသစ်ပင်များ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ဖော်ညွှန်းနေပြီး သစ်ပင်သစ်တော များကို စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ခုတ်ယူမှုများကြောင့် သစ်တောများ ပြုန်းတီးပြီး မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေရှားခြင်း၊ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ ခြင်း၊ မြေဆီလွှာပြုန်းတီးခြင်းနှင့် နောက်ဆုံးတွင် သံပင်လယ်၊ သဲကန္တာရများအထိ ဖြစ်သွားနိုင်ကြောင်း ထိထိမိမိဆုံးမ ညွှန်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သယံဇာတပေါများ သောနိုင်ငံဟုဆိုရာတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရှိပါသည်။ သစ်တောများ၏ နှစ်စဉ်တိုးပွားနှုန်းထက် ပိုမိုခုတ်ယူသုံးစွဲ ပါက သစ်တောများပြုန်းတီးပြီး ရာသီဥတုများပြောင်းလဲ ခြင်းများနှင့် သဲကန္တာရများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

သဲကန္တာရများဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အထွက်နှုန်းကျဆင်းလာခြင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အထွက်နှုန်းနည်းပါးလာခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များ နည်းပါးလာပြီး လူမှုစီးပွားရေးအခက်အခဲများ တိုးပွား လာခြင်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းခြင်းနှင့် ပညာရေးနိမ့်ပါးလာခြင်းစသည့် နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုး များစွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး နိုင်ငံ၏အဓိကစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုများကို ထိခိုက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့၏ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ သဲကန္တာရ ဖြစ်ထွန်းနိုင်သော ဝိသေ သလက္ခဏာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ မိုးရွာ သွန်းမှုပုံစံ မမှန်ခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုအကြိမ်ရေ နည်းပါးခြင်း၊ မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း၊ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ခြင်း၊ လေထုနှင့် မြေထုအပူချိန်မြင့်မားသည့်ဒဏ် ကြာရှည်စွာခံစားရခြင်း၊ အပူချိန်အတက်အကျလွန်ကဲခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ရေငွေ့ပြန် နှုန်းမြင့်မားခြင်း၊ မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်ခြင်းနှင့် မြေဆီ လွှာအရည်အသွေးအဆင့် အတန်းနိမ့်ကျခြင်းနှင့် ရေ၊ လေတိုက်စားမှုများကြောင့် အပေါ်ယံမြေဆီလွှာပျက်စီး ခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုများကို တိုက်ဖျက်သောလုပ်ငန်းများ အနေဖြင့် အပူပိုင်းဒေသရှိ သက်ကြီးပင်များကို ပြုစုစောင့် ရှောက်ခြင်း၊ ကောင်းမွန်သည့်စိုက်ပျိုးရေးနည်းသစ်များ ကို အသုံးပြုခြင်း၊ မြေဩဇာကောင်းမွန်စေရန်အတွက် သစ်ရွက်သစ်ဆွေးများကိုသာအသုံးပြု၍ သဘာဝမြေဆီ လွှာများကို ရွေးချယ်အသုံးပြုခြင်း၊ မိုးရေများကို စနစ် တကျသိုလှောင်ခြင်းနှင့် မြေအောက်ရေထုတ်ယူသုံးစွဲမှု များကိုလျှော့ချခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများဖြင့် ကာကွယ်သင့် ပါသည်။

သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုများသည် အဓိကကျသော ပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာအခက်အခဲတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရ တိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့၏ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ

ယနေ့အချိန်ထိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းနိုင် သော ဝိသေသလက္ခဏာများကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ၏ (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းမှ (၃၅) ရာခိုင်နှုန်းအထိ အရည် အသွေးကျဆင်းခဲ့ကြောင်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။ အပူပိုင်း ဒေသသည် သဘာဝအားဖြင့် ပူပြင်းခြောက်သွေ့၍ မိုးမရ ရှိသောကြောင့် ထိုရှုလွယ်သောသဘောရှိသည်။ ကုလ သမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့၏ ထုတ် ပြန်ချက်များအရ နောင်ဆယ်နှစ်အတွင်း လူသန်းပေါင်း (၅၀) ကျော်သည် အပူပိုင်းဒေသမှ အခြားဒေသများသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းသိရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း၏ တိုင်းဒေသကြီးများဖြစ်သော စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးတို့၏ အပူပိုင်းဒေသအတွင်းကျရောက် သော မြို့နယ်များအနေဖြင့် မိုးရေချိန်လက်မ (၄၀) အောက် သာရှိပြီး အပူချိန် (၄၇.၂) ဒီဂရီဆဲလ်စီးယပ်အထိ မြင့်မား ပြီး ခြောက်သွေ့ချိန်ကာလမှာလည်း နိုဝင်ဘာလမှ မေလ အထိ ကြာမြင့်ပါသည်။ မြေတိုက်စားမှုများ၍ အပေါ်ယံ မြေဆီလွှာကုန်ခမ်းပြီး အပင်များသဘာဝမျိုးဆက်ရန်ပင် ခက်ခဲလှပါသည်။ သစ်ပင်သစ်တောများနည်းပါးခြင်းကြောင့် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေရှားခြင်း၊ ပူပြင်းခြောက် သွေ့ခြင်းနှင့် သဲကန္တာရဆန်သည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ် လာခဲ့ပါသည်။

အချို့သောဒေသများတွင် သဲကန္တာရဆန်သည့် နေရာများ ကား ပူပြင်းခြောက်သွေ့၍ မိုးမရရှိသောကြောင့် ထိုဒေသ ရှိ တောင်သူဦးကြီးတို့မှာ ထွက်ကုန်စိုက်ပျိုးရန်ပင် မလွယ် ကူလှချေ။ မိုးရေသည် လယ်ကွက်များအတွင်းစီးဝင်သော အခါ ထိုမြေကွက်ရှိမြေသားတို့မှာ အစိုဓာတ်ရရှိလာပြီး ထွက် ကုန်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်မည်ဖြစ် သည်။ သို့သော် အထင်နှင့်အမြင်မှာ လွဲမှားလှ၏။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ကမ္ဘာ့အနှံ့အပြားတွင် သဲကန္တာရများ များ ပြားလာပြီး မိုးခေါင်ခြင်းဒဏ်ကို အားလုံးရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ နေရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

မိုးခေါင်ခြင်း၏ဝိသေသလက္ခဏာများမှာ ပူပြင်းခြောက် သွေ့ခြင်း၊ သဲကန္တာရများ များပြားလာခြင်း၊ စိမ်းလန်းစိုပြေ သောအပင်များ နည်းပါးသွားခြင်း၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင် များတွင် ရေများ ခမ်းခြောက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ မိုးခေါင် ခြင်းကို တိုက်ဖျက်သော လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် အရိပ်ရ၍ ကြီးမြန်လွယ်သောအပင်များကို စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် မြေ အောက်ရေထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ပမာဏများကို လျှော့ချခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ယာမြေများတွင် ယိုယွင်းပျက်စီး မှုများမကြုံတွေ့ရလေအောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်သည့် အနေဖြင့် မြေဆီလွှာများ ကောင်းမွန်စေရန်အတွက် သစ်ရွက်

အဆွေးများကိုသာ အသုံးပြု၍ သဘာဝမြေဆီလွှာများကို ရွေးချယ်အသုံးပြုခြင်း၊ ကြက်ချေး၊ နွားချေး၊ ဆိတ်ချေး စသည့် တိရစ္ဆာန်အညစ်အကြေးများအား ယာထဲသို့ချစေခြင်းဖြင့် သီးနှံများအထွက်တိုးစေရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ ကောင်းမွန်သည့်ပိုးသတ်ဆေးများအား အပင်များပိုးမကျစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မြေကြီးထဲရှိ သတ္တဝါကလေးများသည် ၎င်းတို့ခန္ဓာကိုယ်မှ စွန့်ထုတ်လိုက်သော အညစ်အကြေးများသည် မြေကြီးပေါ်သို့ရောက် ရှိစေခြင်းဖြင့် အပင်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းအနေဖြင့် တစောင်းပင်များနှင့် ကန္တာရအပင်များအား ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်း၊ ကျွန်းပင်များကိုစနစ်တကျစိုက်ပျိုးပြီး သဘာဝသယံဇာတပေါကြွယ်လာစေရန် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ဗင်းရှင်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့ပြီး အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြေရေးဦးစီးဌာန၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက Focal အဖြစ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၁၉၇) နိုင်ငံရှိပြီး သဲကန္တာရများဖြစ်ထွန်းနေသော နိုင်ငံပေါင်း (၇၀) တွင် နိုင်ငံအဆင့်မှ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်

ရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

၂၀၂၄ ခုနှစ်အတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး နေ့ဆောင်ပုဒ်မှာ “သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်ခံနိုင်ရေး၊ မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ပေး” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်ကြွယ်ဝလှသည့် ဆောင်ပုဒ်ဟူညွှန်းဆိုချင်ပါသည်။ ၁၉၇၂ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့တွင် ဆွီဒင်နိုင်ငံ၌ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂကြီးက ကြီးမှူး၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကွန်းဖရင့်အစည်းအဝေးများဖြင့် စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် နှစ်စဉ်ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့ကို ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ မည်မျှပင်ကျယ်ပြန့်စေကာမူ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသားတို့သည် အဓိကလွှမ်းမိုးသူများဖြစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မပျက်စီးစေရန် ကန့်သတ်ခြင်း၊ ဇီဝမျိုးစိပ်မျိုးကွဲများကိုကာကွယ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ဂေဟစနစ် တည်ငြိမ်စေရန်နှင့် သဘာဝစနစ်များ ပုံမှန်လည်ပတ်နိုင်စေရန်အတွက်သာမက ဂေဟဆိုင်ရာ အသိုက်အဝန်းများ၊ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရေး လုပ်ဆောင်ရမည့်အဆင့်တိုင်းအတွက် လိုအပ်သော စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် အရင်းအမြစ်များသည် လူသားတို့တွင်သာ ရှိကြသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများ၊ ပြည်သူများအားလုံး ပူးပေါင်းပြီး ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများကို လျှော့ချရေး၊ အပူပိုင်းဒေသမိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေရှားခြင်း၊ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ခြင်းနှင့် သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုများကို တိုက်ဖျက်ခြင်းအပါအဝင် ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသည့် ဂေဟစနစ်ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ပြီး ဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

သစ်ပင်သစ်တောများနှင့် ဂေဟစနစ်များ၏ အစစ်အမှန်တန်ဖိုးများကို သိရှိနားလည်ပြီး တစ်ဦးချင်း၊ တစ်ဖွဲ့ချင်း၊ အစုအဖွဲ့အလိုက်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ မြို့ပြဒေသအလိုက် သစ်ပင်များစိုက်ပျိုးပြီး ဂေဟစနစ်များပြန်လည်မြှင့်တင်ရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း၏ ပူပြင်းခြောက်သွေ့မှု၊ မိုးခေါင်မှု၊ ရေရှားမှုနှင့် သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုအခြေအနေများကို တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကို၊ မောင်နှမများ၏ ချစ်ခင်စည်းလုံးညီညွတ်မှုစွမ်းအားဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြေသော၊ ရာသီဥတုမျှတ ကောင်းမွန်သော၊ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာစေရန် သစ်ပင်များစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ပိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြပါစို့ဟုတိုက်တွန်းရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသည်။

"ဒုတိယဆုရစာစီစာကုံး"

■ မဖြိုးဖြိုးလှိုင် ■ (အေးမြကျေးရွာ)

ဤကမ္ဘာမြေသည် သက်ရှိပေါင်းမြောက်များစွာ၏ မူလဘူတမီခိုနေထိုင်ရာ အိမ်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ တည်မီလျက်ရှိသည့် သက်ရှိများဖြစ်သည့် လူသူတိရစ္ဆာန်နှင့်အပင်များ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးမှာ လွန်စွာအရေးကြီးလှပါသည်။

ယနေ့ခေတ်ကာလ၌ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြဿနာရပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြဿနာရပ်ဆိုသည်မှာ သဲကန္တာရဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေရှားခြင်း၊ မုန်တိုင်းပြင်းထန်စွာတိုက်ခတ်ခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းစသော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေခြင်းကိုခေါ်သည်။

ထိုပြဿနာရပ်များကြောင့် လူတို့၏အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးရခြင်း၊ လူ့အသေအပျောက်များခြင်း၊ လူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေးပြဿနာများ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရခြင်း စသော အခက်အခဲများစွာကိုလည်း ခါးစည်းရင်ဆိုင်ရသည်မှာ မလွဲဧကန်ဖြစ်၏။ သက်ရှိများအတွက် ဆိုးကျိုးတရားများဖြစ်သည့် ရာသီဥတုလွန်ကဲစွာဖောက်ပြန်လာခြင်း၊ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာခြင်း၊ ရေထု၊ မြေထု၊ လေထု ညစ်ညမ်းမှုနှုန်းမြင့်တက်လာခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်အရည်အသွေးကျဆင်းလာခြင်းမှာ တိုးမြှင့်လာပြီး ဆုတ်ယုတ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ အဓိကအကျဆုံးပတ်ဝန်းကျင်ပြဿနာတစ်ရပ်ကို မီးမောင်းထိုးပြရလျှင်

သဲကန္တာရဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့်မိုးခေါင်ရေရှားခြင်းတို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သဲကန္တာရဆိုသည်မှာ တစ်နှစ်တာလုံးတွင် မိုးရေချိန်လက်မ (၁၀) လက်မအောက်ရှိသော ဒေသများကိုဆိုလိုသည်။ မိုးရေချိန်နည်းပါးစွာရရှိသောကြောင့် သစ်ပင်များနှင့် အခြားသောသက်ရှိသတ္တဝါများ အသက်ရှင်သန်နေထိုင်ရန် အလွန်ခက်ခဲလှသည်။ သစ်ပင်ပေါက်ရောက်မှုမရှိသည့်အတွက် အပူချိန်ပြင်းသည်။ မြေဆီဩဇာခမ်းခြောက်၍ ရေကြောများပါခမ်းခြောက်တတ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့အရ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာမှုသည် မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံမမှန်ခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှု

အကြိမ်ရေနည်းပါးခြင်း၊ မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း၊ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ခြင်း၊ လေထုနှင့်မြေထုအပူချိန်မြင့်မားမှုဒဏ် ကြာရှည်စွာခံစားရခြင်း၊ အပူချိန်အတက်အကျလွန်ကဲခြင်း၊ မြေဆီလွှာရေငွေ့ပြန်မှုနှုန်း မြင့်မားခြင်း၊ စိုထိုင်းနေခြင်း၊ မြေအရည်အသွေးကျဆင်းလာခြင်းများ တိုးမြှင့်လာ၍ မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ရေနှင့်လေ တိုက်စားမှုကြောင့် အပေါ်ယံမြေဆီလွှာတိုက်စားမှုများခြင်း စသော ဝိသေသလက္ခဏာများရှိသည်ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ထို့အပြင် သစ်ပင်များ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့်ပေါင်းသတ်ဆေးများ အလွန်အကျွံသုံး၍ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း၊ မြို့ပြနေလူဦးရေတိုးပွားလာခြင်းကြောင့် မြေယာများချဲ့ထွင်ခြင်း စသော လူတို့၏လုပ်ဆောင်မှုများကြောင့် မြေကွက်လပ်များဖြစ်ပေါ်လာကာ သဲကန္တာရအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားရသည်။ ကမ္ဘာမြေထု၏ ငါးပုံတစ်ပုံကျော်သည် သဲကန္တာရများဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့တိုက်ကြီးတိုင်းတွင်ရှိသည်။

သဲကန္တာရပေါ်ပေါက်လာပါက ကုစားရခက်ခဲသည့်ပြဿနာများ ဖြစ်လာတတ်သည်။ အများပြည်သူသတိပြုသိရှိနိုင်ရန်နှင့် လိုအပ်သည်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ကြစေရန်အတွက် ဖော်ထုတ်တင်ပြလိုက်ရပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂမှ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာနှင့်အဝန်းပူးပေါင်းစီမံနိုင်စေရန်အတွက် ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ဘရာဇီးနိုင်ငံ ရီယိုဒီဂျနေရီမြို့၌ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှု ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် စဉ်းစားဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၇) ရက် နေ့တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ပဲရစ်မြို့၌ အတည်ပြုခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၆

ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ (၂၆) ရက်နေ့တွင် တရားဝင် ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့ကာ ယခုအခါအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း (၁၉၇) နိုင်ငံရှိပြီဖြစ်ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုတိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ဗင်းရှင်းက ၂၀၁၂ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထိ “လူထုဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း၊ မူဝါဒဘောင်သတ်မှတ်ခြင်း၊ သိပ္ပံနှင့် ဗဟုသုတတိုးမြှင့်ရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ငွေကြေး၊ နည်းပညာလွှဲပြောင်းပေးခြင်း” တို့ကို ဦးစားပေးအစီအစဉ်များအဖြစ် ချမှတ်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှု မရှိသေးပါ။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းတွင် သဲကန္တာရဆန်သည့် မြေဖွဲ့စည်းမှုများ ရှိနေပါသည်။ နောင်ဖြစ်ပွားလာမှု မရှိစေရန် ကြိုတင်စီမံဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် သစ်ပင်သစ်တော တည်ရှိဖြစ်ထွန်းရေးနည်းမျိုးစုံဖြင့် စီမံဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ သဲကန္တာရ တိုက်ဖျက်ရေးတွင် မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ရေးသည် အရေးပါသောအချက်တစ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

သစ်နှင့်ထင်းများ အလွန်အကျွံထုတ်ယူခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေများချဲ့ထွင်ခြင်း၊ ဆည်တာတံများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ မြို့ရွာများတိုးချဲ့တည်ဆောက်ခြင်း စသည့်လုပ်ဆောင်ချက်များကြောင့် အပူပိုင်းဒေသသစ်တောများပြုန်းတီးခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်းများဖြစ်ပေါ်ပြီး သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ပြီးပူပြင်းခြောက်သွေ့မှုများကြောင့် အပူပိုင်းဂေဟစနစ်ပျက်စီးကာ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်းအရ ယနေ့အချိန်တွင် သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာသော ဝိသေသလက္ခဏာများကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ၏ (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းမှ (၃၅) ရာခိုင်နှုန်းအထိ အရည်အသွေးကျဆင်းခဲ့ကြောင်းသိရပါသည်။ အပူပိုင်းဒေသသည် သဘာဝအားဖြင့် ပူပြင်းခြောက်သွေ့သောသဘောရှိပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်း၏ ထုတ်ပြန်မှုများအရ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာနိုင်သော အခြေအနေများကြောင့် နောင် (၁၀) နှစ်အတွင်း လူသန်းပေါင်း (၅၀) ကျော် အပူပိုင်းအရပ်ဒေသမှ အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် မိုးခေါင်မှု ပူပြင်းခြောက်သွေ့မှုအကျိုးဆက်များသည် ကမ္ဘာလူဦးရေ၏ လေးပုံသုံးပုံအပေါ် သက်ရောက်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်ပြီး မိုးခေါင်မှုကာလနှင့် အကြိမ်အရေအတွက်သည် (၂၉) ရာခိုင်နှုန်းတိုးလာခဲ့ပြီး လူပေါင်း (၅၅)

သန်းသည် မိုးခေါင်မှုဒဏ်ကို နှစ်စဉ်ခံစားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာမှုသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ဆုံးရှုံးပျောက်ကွယ်ခြင်းများကဲ့သို့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အကြီးမားဆုံးစိန်ခေါ်မှုဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက “ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်း” ကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် A/RES/49/115 ဖြင့် နှစ်စဉ် ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့ကို “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် မိုးခေါင်မှု တိုက်ဖျက်ရေးနေ့” ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုနှစ်အတွက် ဆောင်ပုဒ်မှာ “မိုးခေါင်မှု လွတ်မြောက်ဖို့၊ သစ်ပင်အတူစိုက်ကြစို့” ဖြစ်ပါသည်။ အပူပိုင်းဒေသတွင် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေဝေရေလဲသစ်တောများ ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် အပူပိုင်းဂေဟစနစ် ပြန်လည်တည်ထောင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ အရှိန်မြှင့်တင်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးတို့၏ အပူပိုင်းဇုန်အတွင်းကျရောက်သော မြို့နယ်များသည် မိုးရေချိန်လက်မ (၄၀) အောက်သာရရှိပြီး အပူချိန် ၄၇ ဒီဂရီ ၂ ဒီဂရီဆဲလ်စီးယပ်အထိ မြင့်မားပြီး ခြောက်သွေ့သောကာလမှာလည်း နိုဝင်ဘာမှ မေလအထိ တိုင်အောင်ကြာရှည်ပါသည်။ မြေတိုက်စားမှုများ၍ မြေဆီလွှာကုန်ခမ်းပြီး အပင်များ သဘာဝမျိုးဆက်ရန်ပင် ခက်ခဲလှပါသည်။ သစ်ပင်သစ်တောနည်းပါးခြင်းကြောင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးပြီး သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းနိုင်သော အခြေအနေများကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့ပြီး အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြေရေးဦးစီးဌာန၊ သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနမှ ဖိုကယ်(လ်) ဌာနအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ယနေ့အထိ ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ဗင်းရှင်းတွင်အဖွဲ့ဝင် (၁၉၇) နိုင်ငံရှိပြီး သဲကန္တာရဖြစ် ထွန်းမှုများဖြစ်ပေါ်နေသော နိုင်ငံပေါင်း (၇၀) တွင် နိုင်ငံအဆင့် သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးစီမံချက်များ ရေးဆွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းတို့ကို ပူးပေါင်းကူညီပေးလျက်ရှိပါသည်။

ထိုသို့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ မည်မျှကျယ်ပြန့်စေကာမူ ကမ္ဘာပေါ်တွင်လူသားများသည် အဓိကလွှမ်းမိုးသူများဖြစ်သဖြင့် လူသားတို့သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မပျက်စီးစေရန် ကန့်သတ်ခြင်း၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲကာကွယ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဂေဟစနစ်များတည်ငြိမ်ရန်နှင့် သဘာဝစနစ်များ ပုံမှန်လည်ပတ်နိုင်စေရေးအတွက်သာမက ဂေဟဆိုင်ရာ အသိုက်အဝန်းများတိုးတက်ပြောင်းလဲလာစေရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့်အဆင့်တိုင်းအတွက် လိုအပ်သောစွမ်းဆောင်ရည်နှင့်ရင်းမြစ်များသည် လူသားတို့တွင်ရှိကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေး ကွန်ဗင်းရှင်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်သည်နှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြေရေးအတွက် နည်းမျိုးစုံဖြင့် သစ်တောစိုက်ခင်းများ တည်ထောင်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ သဘာဝတောကျန်များ ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်းတို့ကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ မြေယာကျေးလက်ကြီးပွားတိုးတက်ရေးကွန်ပိုရေးရှင်းက သစ်တောစိုက်ခင်းများ စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၁ ခုနှစ်အထိ သစ်တောဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် အထူးဒေသကိုးခရိုင်စိမ်းလန်းစိုပြေရေး၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် (၁၃) ခရိုင်စိမ်းလန်းစိုပြေရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြေရေးဦးစီးဌာန ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ကာ အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြေရေးလုပ်ငန်းများ တစိုက်မတ်မတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြေရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် နှစ် ၃၀ အပူပိုင်းဒေသစိမ်းလန်းစိုပြေရေး ဘက်စုံစီမံကိန်း ၂၀၀၁-၂၀၀၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၃၀-၂၀၃၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ရေးဆွဲ၍ သစ်တောစိုက်ခင်းများတည်ထောင်ခြင်း၊ သဘာဝတောကျန်များ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ ထင်းအစား အခြားလောင်စာများ တိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်းနှင့် ရေရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အထူးစိမ်းလန်းစိုပြေရေးလုပ်ငန်းများ၊ အပူပိုင်းဒေသ တောင်စဉ်တောင်တန်းများ စိမ်းလန်းစိုပြေရေး သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် သစ်တောထိန်းသိမ်းရေးအသိပညာပေးရေး၊ တိုးချဲ့ပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

သစ်တောဦးစီးဌာနအနေဖြင့်လည်း နှစ် (၃၀) အမျိုးသားသစ်တောကဏ္ဍ ပင်မစီမံကိန်း (၂၀၀၁-၂၀၀၂ မှ ၂၀၃၀-၂၀၃၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ) ခရိုင်သစ်တောအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုစီမံကိန်း (၂၀၁၇-၂၀၁၈ မှ ၂၀၂၆-၂၀၂၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ) ရေးဆွဲလျက် အပူပိုင်းဒေသအပါအဝင် ဂေဟစနစ်အမျိုးမျိုးရှိ တောနိမ့်၊ တောပျက်များတွင် စီးပွားရေးစိုက်ခင်းများ၊ ရေဝေရေလဲထိန်းသိမ်းရေးစိုက်ခင်းများ၊ ကျေးရွာ ထင်းစိုက်ခင်းများ၊ စက်မှုကုန်ကြမ်းစိုက်ခင်းများ၊ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောစိုက်ခင်းများ၊ သီးနှံသစ်တော ရောနှောစိုက်ခင်းများ၊ မြို့ပြသစ်တောတည်ထောင်ခြင်း၊ သစ်တောဥယျာဉ်များ တည်ထောင်ခြင်း၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် သဘာဝသစ်ပင်သစ်တောဂေဟစနစ်များထိန်းသိမ်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အပူပိုင်းဂေဟစနစ် ပြန်လည်တည်ထောင်ရေးအရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အပူပိုင်းဒေသ၏ သဘာဝတောကျန်များအား သစ်တောဥပဒေ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများနှင့်အညီ စနစ်တကျစီမံအုပ်ချုပ်နိုင်ရန် သစ်တောကြီးပိုင်၊ ကြီးပြင် ကာကွယ်တောများနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများအဖြစ် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး သစ်တောထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက် သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် မိုးခေါင်မှု တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

"တတိယဆုရစာစီစာကုံး"

■ မကြည်ကြည်ဝေဦး ■ (အောက်ကျောင်းကျေးရွာ)

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံအသီးသီးနှင့်ပတ်သက်သော အထိမ်းအမှတ် နေ့များစွာရှိပါသည်။ ထိုနေ့များတွင် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့သည် တစ်နေ့အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့တွင် ဆွီဒင်နိုင်ငံ၌ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂမှ ကြီးမှူး၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် ကွန်းဖရင့်ကို စတင်ကျင်းပခဲ့သည်မှ စ၍ နှစ်စဉ် ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့ကို ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သော (၅၁) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ "သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်ခံနိုင်ရေး၊ မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ပေး" ဖြစ်၍ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံတွင် အိမ်ရှင်အဖြစ်ကြီးမှူးကျင်းပသွားမည်ဖြစ်သည်။

ရေသည် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော သယံဇာတပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ "ရေအသက် တစ်မနက်" ဆိုသည့် အတိုင်း ရေမရှိလျှင် လူတို့အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန်မလွယ်ကြပေ။ ယခုအခါ ကမ္ဘာကြီးတွင် လွန်ခဲ့သောရာစုနှစ်များမှစတင်၍ ရေအသုံးချမှုမှာ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ နှစ်ဆခန့်ထက်ပို၍ အသုံးပြုနေကြပါသည်။ ရေသည်သောက်သုံးရန်အတွက်သာမက စိုက်ပျိုးရေးအတွက်လည်း အရေးကြီးသော သယံဇာတဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းကြီး၏ ခန့်မှန်းမှုတစ်ရပ်အရ သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေကို အသုံးမပြုနိုင်သူပေါင်း သန်း ၂၆၀၀ ကျော်ရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုသို့ မသန့်ရှင်းသောရေများကို သောက်သုံးကြရသောကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများဖြစ်ကာ ကလေးငယ် (၃၉၀၀) ခန့် နှစ်စဉ်သေဆုံးရလေသည်။ သန့်ရှင်းသောရေချိုရေရရှိရန် ရေအသုံးပြုမှုကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုမရှိလျှင် စားနပ်ရိက္ခာပူလုံမှုမရှိခြင်းနှင့် ရောဂါဘယထူပြောခြင်းတို့ကို ရင်ဆိုင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရေချိုရေသန့်ရှားပါးမှုဘေးမှကာကွယ်ရန် ရေတွင်းရေကန်များတူးဖော်ပြုပြင်ခြင်း၊ ရေသုံးစွဲမှုချွေတာခြင်း၊ ရေသန့်စင်မှုကို အထူးဂရုပြုသင့်ပါသည်။

မြေယာပျက်စီးမှု၊ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားမှုတို့သည် အစဉ်အမြဲသတိမမူခဲ့ကြသော်လည်း ဆောင်ပုဒ်သတ်မှတ်ချက်အရ မျက်မှောက်ကာလ၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာပြဿနာများ ဖြစ်နေကြသည်ကို သတိပြုသင့်ပါသည်။ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းခြင်းနှင့် မိုးခေါင်ခြင်းအကျိုးသက်ရောက်မှုများတွင် သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းခြင်းသည် အဓိကကျသော ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ သစ်နှင့်ထင်းများ အလွန်အကျွံထုတ်ယူခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေချွေထွင်ခြင်း၊ သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၊ ဆည်တာတစ်တည်ဆောက်ခြင်း၊ စားကျက်ချခြင်း၊ မြို့ရွာများတိုးချဲ့တည်ထောင်ခြင်း စသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကြောင့် အပူပိုင်းဒေသသစ်တောများ ပြုန်းတီးခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်းများဖြစ်ပေါ်ပြီး အပူပိုင်းဂေဟစနစ်ပျက်စီးကာ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်း၏ ယနေ့အချိန်တွင် သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းလာသော ဝိသေသလက္ခဏာများကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းစိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ အရည်အသွေးကျဆင်းခဲ့ကြောင်းသိရသည်။ အပူပိုင်းဒေသများသည် သဘာဝအားဖြင့် ပူပြင်းခြောက်သွေ့ပြီး ထိရလွယ်သောသဘောရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်း၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းနိုင်သော အခြေအနေများကြောင့် နောင်ဆယ်နှစ်အတွင်း လူသန်းပေါင်း ၅၀ ကျော် အပူပိုင်းနေရပ်ဒေသမှ အခြားဒေသများသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းထားသည်။

သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ဆုံးရှုံးပျောက်ကွယ်မှုများသက်သို့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အရေးကြီးသောစိန်ခေါ်မှု ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်ကုလသမဂ္ဂသဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေး (UNCCD) ကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် A/RES/49/115 ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ် ဇွန်လ (၁၇) ရက်နေ့ကို "အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဲကန္တာရ ဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် မိုးခေါင်မှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ယခုနှစ်အတွက်ဆောင်ပုဒ်မှာ "မိုးခေါင်မှုလွတ်မြောက်ဖို့ သစ်ပင်အတူစိုက်ကြစို့" ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းသောနိုင်ငံများသည် မြေအောက်ရေထုတ်ယူသုံးစွဲမှုကိုသာ အာရုံစိုက်ဆောင်ရွက်နေပြီး နောင်အနာဂတ်မျိုးဆက်တွေအတွက် မြေအောက်ရေစောင့်ကြည့်ရေး အစီအစဉ်များ ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် နှစ်ရှည်နှစ်တိုမဟာဗျူဟာစီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲချမှတ်ပေးသင့်သည်။ ထိုမြေအောက်ရေ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် မြေအောက်ရေစောင့်ကြည့်ရေးနှင့် သုတေသနအဖွဲ့ဖြစ်သည့် (IGRAC) (UNESCO) ၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ကာ အဖိုးတန်မြေအောက်ရေ သယံဇာတမပျက်စီးစေရေးအတွက် ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းကာကွယ်ပေးသင့်သည်။

လေထုညစ်ညမ်းမှုများကြောင့်လည်း ကမ္ဘာကြီး၏အပူချိန်မြင့်တက်လာပြီး မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံများ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ ရေခဲတောင်မှအရည်များပျော်ကျသကဲ့သို့ ကမ္ဘာမြေကြီး၏နေရာအနှံ့ ရေကြီးမှုများ၊ မိုးခေါင်မှုများ၊ မုန်တိုင်းများ၊ လေဆင်နှာမောင်းများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေပါသည်။ သစ်ပင်သစ်တောများသည် လေထုညစ်ညမ်းမှုမှ

ကာကွယ်နိုင်သော သဘာဝသယံဇာတများဖြစ်သည်။ သစ်ပင်သစ်တောများမှထုတ်လွှတ်သော အောက်ဆီဂျင်ဓာတ်ငွေ့သည် ကမ္ဘာကြီးအတွက် များစွာအကျိုးရှိပေသည်။ လေထုညစ်ညမ်းမှုများမှကာကွယ်နိုင်ရန် သစ်ပင်သစ်တောများမှ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုကိုလျှော့ချပြီး သစ်ပင်များပိုမိုစိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကမ္ဘာကြီး၏မြေဆီလွှာသည် လူသားများနှင့်အခြားသတ္တဝါများအတွက် မရှိမဖြစ်အရာဖြစ်၍ အမြဲသန့်စင်ကျန်းမာနေရန် လိုအပ်ပေသည်။ အထူးသဖြင့်လူသားများသည် မြေဆီလွှာကို နေ့စဉ်အသုံးချနေသော်လည်း မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုကို ကာကွယ်တားဆီးမှုမပြုကြပေ။ မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုသည် နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ လူတို့စွန့်ပစ်ခဲ့သော ကြွပ်ကြွပ်အိတ်၊ မြေဩဇာတို့သည် မြေဆီလွှာ၏အရည်အသွေးကို ပျက်စီးစေလေသည်။ မြေဆီလွှာပျက်စီးပြီး အပင်များ မပေါက်ရောက်လျှင် ကမ္ဘာ့အပူချိန်ကိုတိုးမြှင့်စေပြီး မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေရှားခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းစသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တို့၏ နှိုးနှယ်ဆက်သွယ်မှုအရ ကမ္ဘာကြီးပျက်စီးလာနိုင်ပါသည်။

မြေယာပျက်စီးမှု၊ သဲကန္တာရဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားမှုတို့အကြောင်း စဉ်းစားလျှင် အကြိမ်ကြိမ် နားရည်ဝခဲ့သော ဆရာဇော်ဂျီ၏ ကဗျာကို အမြဲကြားယောင်ရပါသည်။ "တောပင်ကို တော်တော်ခတ်ကြ၊ တောပြုတ်လိမ့် နောက်နောင်၊ တောပြုတ်လို့ တောပြောင်၊ မိုးခေါင်တောမှာဘဲ၊ မိုးခေါင်လို့ ရေမကြွယ်၊ သဲပင်လယ်ဖြစ်လိမ့်မလွဲ" ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဇော်ဂျီ၏ ကဗျာလေးသည် သစ်ပင်သစ်တောများ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ဖော်ညွှန်းထားပြီး သစ်ပင်သစ်တောများကို စည်းကမ်းမဲ့ခုတ်ယူမှုများကြောင့် သစ်တောများ ပြုန်းတီးခြင်း၊ ရေရှားခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း နောက်ဆုံးတွင် သဲပင်လယ်၊ သဲကန္တာရဖြစ်လာနိုင်ကြောင်းကို ထိထိမိမိဆုံးမညွှန်ပြထားပါသည်။

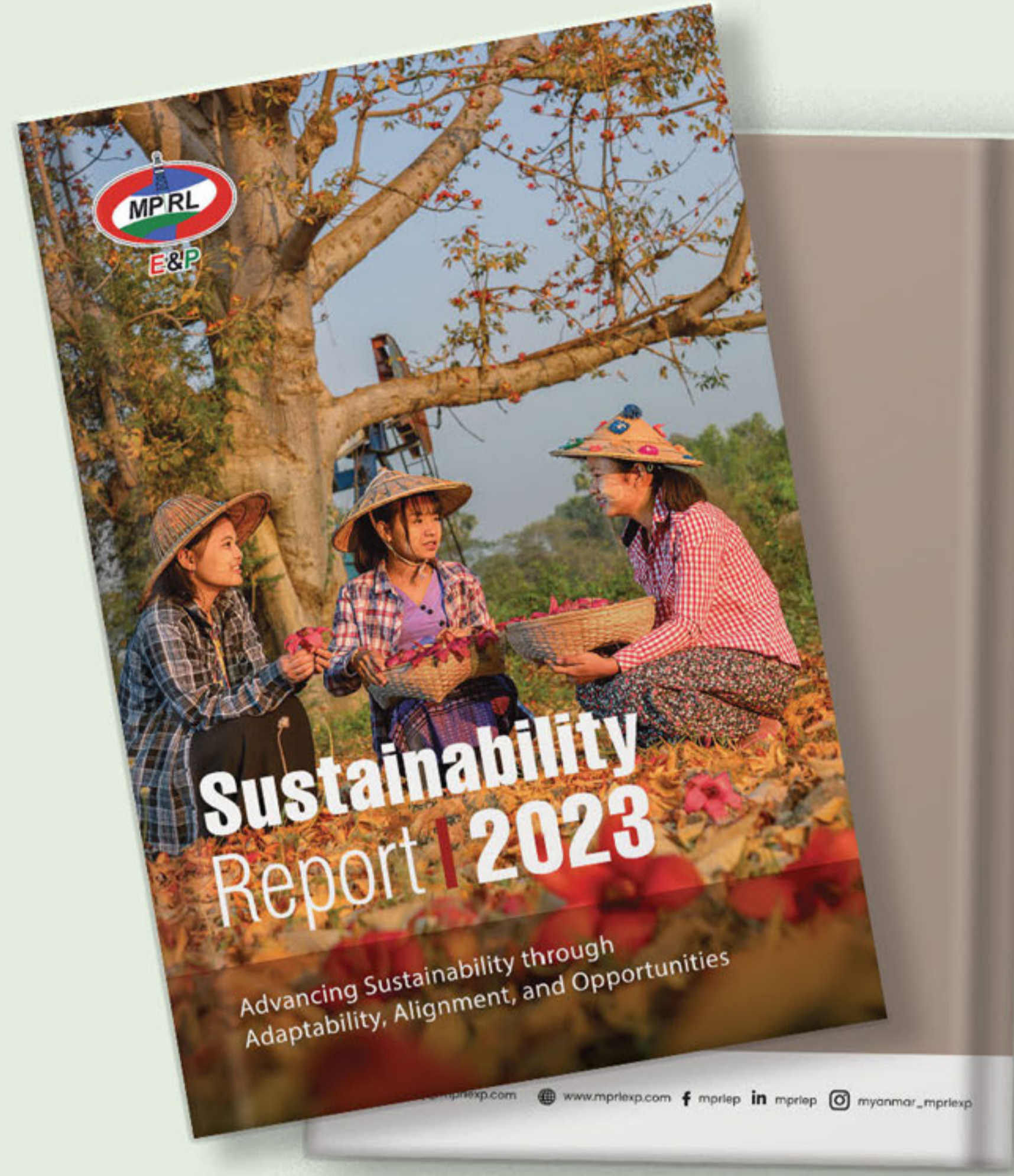
မြန်မာနိုင်ငံသည် သယံဇာတပေါများသည်ဆိုသော်လည်း အကန့်အသတ်ရှိပါသည်။ သစ်တောများ၏ နှစ်စဉ်တိုးပွားနှုန်းထက် ပိုမိုခုတ်ယူသုံးစွဲပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးတွင် သဲပင်လယ်၊ သဲကန္တာရများ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးသီးနှံအထွက်နှုန်း ကျဆင်းခြင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအထွက်နှုန်း ကျဆင်းလာခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးလာခြင်း၊ လူမှုစီးပွားရေး ခက်ခဲလာခြင်း၊

မန်းရေနံမြေဆိုင်ရာ CSR လုပ်ငန်းများနှင့် MPRL E&P ကုမ္ပဏီများအုပ်စု၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို သုံးလတစ်ကြိမ်ထုတ်ဝေသည့် သတင်းလွှာများနှင့် အစီရင်ခံစာများဖြင့် ပြန်ကြားဆက်သွယ်လျက်ရှိ

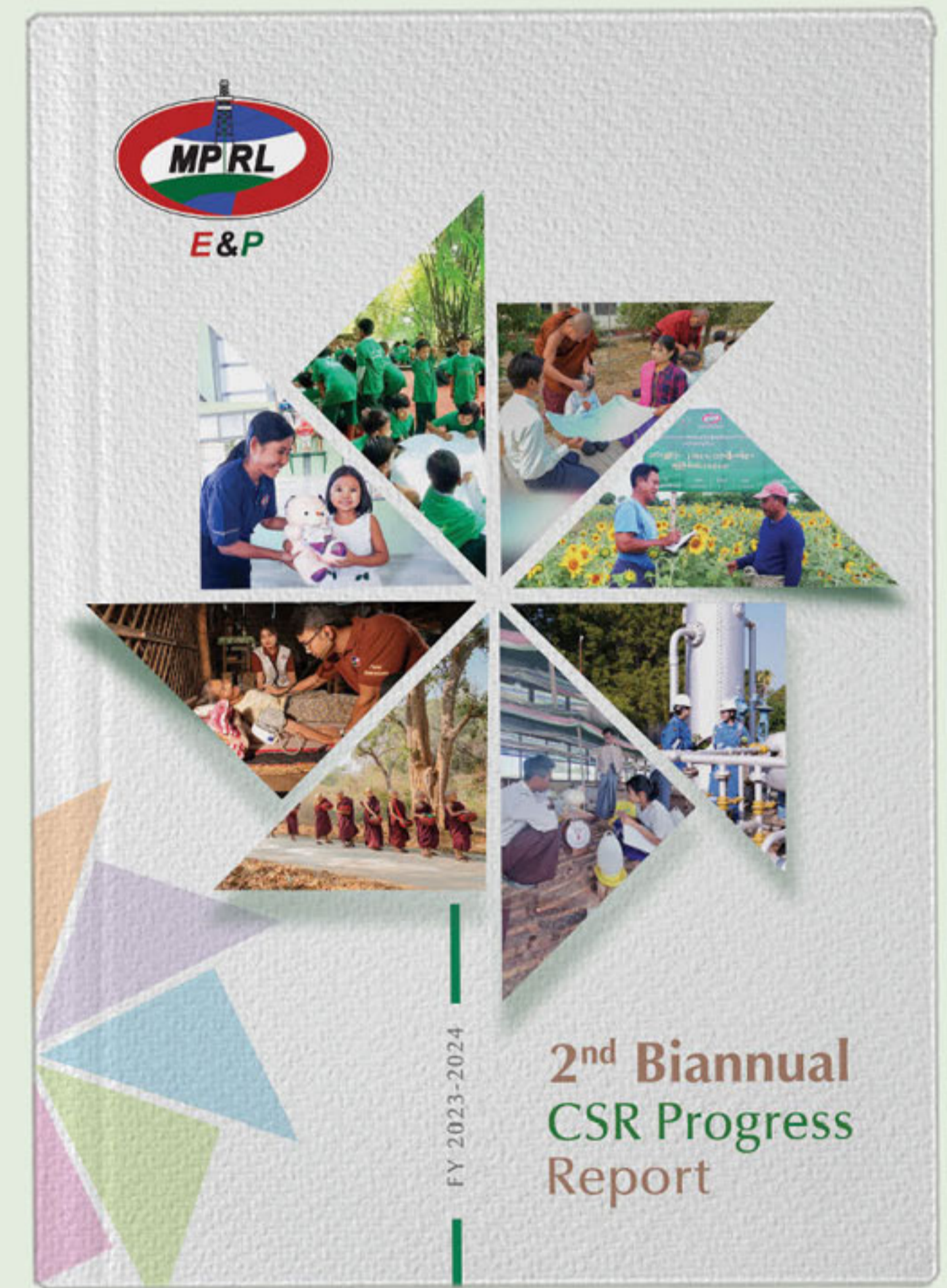
MPRL E&P ၏ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် ရေးသားပြုစုထားသည့် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီရင်ခံစာ - ၂၀၂၃ (Sustainability Report 2023) ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလအတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အဆိုပါအစီရင်ခံစာကို Global Reporting Initiative (GRI) Universal Standards 2021၊ GRI 11: Oil and Gas Sector Standards 2021, ISO 26000 နှင့် Voluntary Principles on Security and Human Rights (VPSHR) တို့ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတကာလမ်းညွှန်ချက်များ၊ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်ကိုက်ညီသည့် MPRL E&P ၏ ရေရှည်တည်တံ့မှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ကျယ်ပြန့်စွာခြုံငုံသုံးသပ်နိုင်ရန် စနစ်တကျရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အလားတူ MPRL E&P ကုမ္ပဏီအနေဖြင့် မန်းရေနံမြေတွင် အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည့် သတ်မှတ်ဘဏ္ဍာရေး နှစ်နှင့် သုံးလပတ်ကာလအလိုက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ချက်များသီးသန့်စုစည်းဖော်ပြထားသည့် “တို့မန်းမြေ” သတင်းလွှာ၊ အမှတ် (၁၃) ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လအတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

MPRL E&P ၏ မန်းရေနံမြေတွင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် CSR လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လစဉ်၊ သုံးလပတ်၊ ခြောက်လပတ်နှင့် နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာများဖြင့် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများထံသို့ ပေးပို့အစီရင်ခံလျက်ရှိရာ ၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ဒုတိယ

ခြောက်လပတ်အစီရင်ခံစာ၊ စတုတ္ထသုံးလပတ်အစီရင်ခံစာတို့ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကုမ္ပဏီ၏လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများဖြစ်သည့် Voluntary Principles on Security and Human Rights (VPSHR)၊ Self-assessment against ISO 26000 Social Responsibility၊ အကြံပြုဆွေးနွေးခြင်း လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာများနှင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် မန်းရေနံမြေဒေသများအတွက် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် MPRL E&P ၏ ရှင်ပြုအလှူတော်မင်္ဂလာအခမ်းအနားမှတ်တမ်းတို့ကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ■

၂၀၂၃-၂၀၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် CSR လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်ဆိုင်ရာ ဒုတိယခြောက်လပတ် အစီရင်ခံစာ

စာမျက်နှာ - ၁၇ မှ အဆက် ▶

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများမြင့်တက်လာခြင်း၊ ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းခြင်း၊ ပညာရေးနိမ့်ကျခြင်းစသည့် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ထိခိုက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

“သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်ခံနိုင်ရေး၊ မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ပေး” အခြေခံကုထုံးများသည် သစ်တောများပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း၊ သဘာဝသစ်တောများထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဓမ္မတာမျိုးဆက်ခြင်း၊ ရေသုံးစွဲမှုချွေတာခြင်း၊ ရေသယံဇာတများထိန်းသိမ်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေချဲ့ထွင်မှု၊ ဆည်တာတမံတည်ဆောက်မှု၊ သစ်ထုတ်လုပ်မှု၊ တောအပြောင်ရှင်းမှု၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာခုတ်မှု စသည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအား အလွန်အကျွံမဖြစ်စေခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးယိုယွင်းမှုတွင် သဘာဝကြောင့်ဖြစ်ခြင်းသည် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းသာရှိပြီး လူလုပ်ဒုက္ခ (သို့မဟုတ်) လူသားပယောဂကြောင့် ဖြစ်ခြင်းသည် (၉၀) ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်ကို အချက်အလက်များအရ ထင်ရှားပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး (UNCCD) ၏ ဖော်ပြချက်အရ ယခုအခါ ကမ္ဘာ့မြေဆီလွှာ၏ သုံးပုံတစ်ပုံသည်

လူသားများ၏ လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ပျက်စီးလာသည်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လူတို့သည် အသိ၊ သတိ၊ ဆောင်ရွက်လိုမှု၊ ဆောင်ရွက်ရန်အခန်းကဏ္ဍများသည် အရေးကြီးလှပါသည်။ မူဝါဒချမှတ်သောဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းသည် “Think Globally, Act locally” ဖြစ်သော ခေတ်မီကမ္ဘာ့အဖြစ်မြင်တတ်ရန် လုပ်နိုင်သည်မှ စတင်လုပ်ဆောင်ကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂ သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးကွန်ဗင်းရှင်း (UNCCD) တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဲကန္တာရဖြစ်နိုင်ချေရှိသော အပူပိုင်းဒေသများတွင် တည်ထောင်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ သဘာဝတောကျန်ခြင်း ပြုစုထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုသို့အသိပေးခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်းလုပ်ငန်းများကို သယံဇာတနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက ဦးစီးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

လူသားတို့စောင့်ရှောက်အပ်သောတရား (၃) ပါးမှာ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်မှအစ ကျင့်ဝတ်၊ နီတိ၊ အဆုံးအမတို့နှင့်အညီ နေထိုင်ခြင်း (ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယာ)၊ မိမိတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်တို့ဖြင့် လူမှုဝန်းကျင်အား ထောက်ပံ့စောင့်ရှောက်ခြင်း (ဉာဏစရိယာ)နှင့် လောကကမ္ဘာအားစောင့်ရှောက်ခြင်း (လောက

တ္ထစရိယာ) စသည့် တရားများပြဋ္ဌာန်းထားရှိပါသည်။ လူသားများအသက်ရှင်ရပ်တည်ရေးအတွက် အချိန်နှင့်အမျှ အမှီပြုနေရသော လောကကမ္ဘာကြီးကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် လူသားတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိပါသည်။

“ကျွန်ုပ်တို့သည် မြေယာဆိုင်ရာခြိမ်းခြောက်မှုများကို ယခုအခါ အပြည့်အဝနားလည်နိုင်သည့် ပထမမျိုးဆက်များဖြစ်ကြပြီး ပျက်စီးခြင်းလမ်းစဉ်ကို နောက်ပြန်လည်ရန် အခွင့်အလမ်းရှိသည့် နောက်ဆုံးမျိုးဆက်လဲဖြစ်နိုင်သည်။” “ငါတို့က အားလုံးအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်နိုင်တဲ့ မျိုးဆက်တွေပေါ့။ ငါတို့လုပ်ခဲ့တဲ့ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုတွေကို ပြန်လည်ပြုပြင်ကြရအောင်၊ ငါတို့သားသမီးမြေးမြစ်တွေကို ကောင်းမွန်တဲ့အနာဂတ်တွေနဲ့ အခွင့်အရေးပေးကြပါစို့” ဟူ၍ ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအစီအစဉ် (UNEP) က ၂၀၂၄ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့အတွက် နှိုးဆော်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၂၀၂၄ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့၏ “သဲကန္တာရတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်ခံနိုင်ရေး၊ မြေယာပြန်လည်ပြုပြင်ပေး” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်သတ်မှတ်ချက်အားကြွေးကြော်ရင်း ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၅) ရက်နေ့တွင် ကျရောက်မည့် (၅၁) ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ကို ကြိုဆိုလိုက်ပါသည်။ ■

ကျောပုံးမှ အဆက်

အခြေခံပန်းချီသင်တန်းမှ ဆုရရှိသူများ

အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်းမှ မဟန်နီစိုးဦး၏ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်စိမ်းဝေလွင်က ယခုနှစ်ကလေးများ၏ ပန်းချီလက်ရာများမှာ ပို၍အသက်ဝင်လှပလာသည်ကိုတွေ့ရပြီး မိမိသမီးအနေဖြင့် ဒုတိယဆုနှင့် လူကြိုက်အများဆုံးဆုတို့ကိုရရှိခဲ့၍ ဝမ်းသာဂုဏ်ယူကြောင်းဆိုသည်။ “အရင်နှစ်တွေက နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်ဆို ကလေးတွေ နေယူထဲလျှောက်သွားကစားနေကြတာများတယ်။ ဒီနှစ်တော့ အိမ်မှာပဲနေပြီး သင်တန်းရဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းတွေကို လေ့ကျင့်နေကြတာများပါတယ်။ ဒီနှစ်မှာ ပန်းချီသင်တန်းတွေ ဖွင့်ပေးတော့ ကျွန်မတို့ ဒေသက ကလေးတွေအတွက် တကယ့်ကိုအကျိုးရှိတဲ့ ကျောင်းပိတ်ရက်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်” ဟု ဒေါ်စိမ်းဝေလွင်က ပြောသည်။

နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ကြသည်ဟုလည်း CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် နော်မေပုလဲထူးက ပြောသည်။

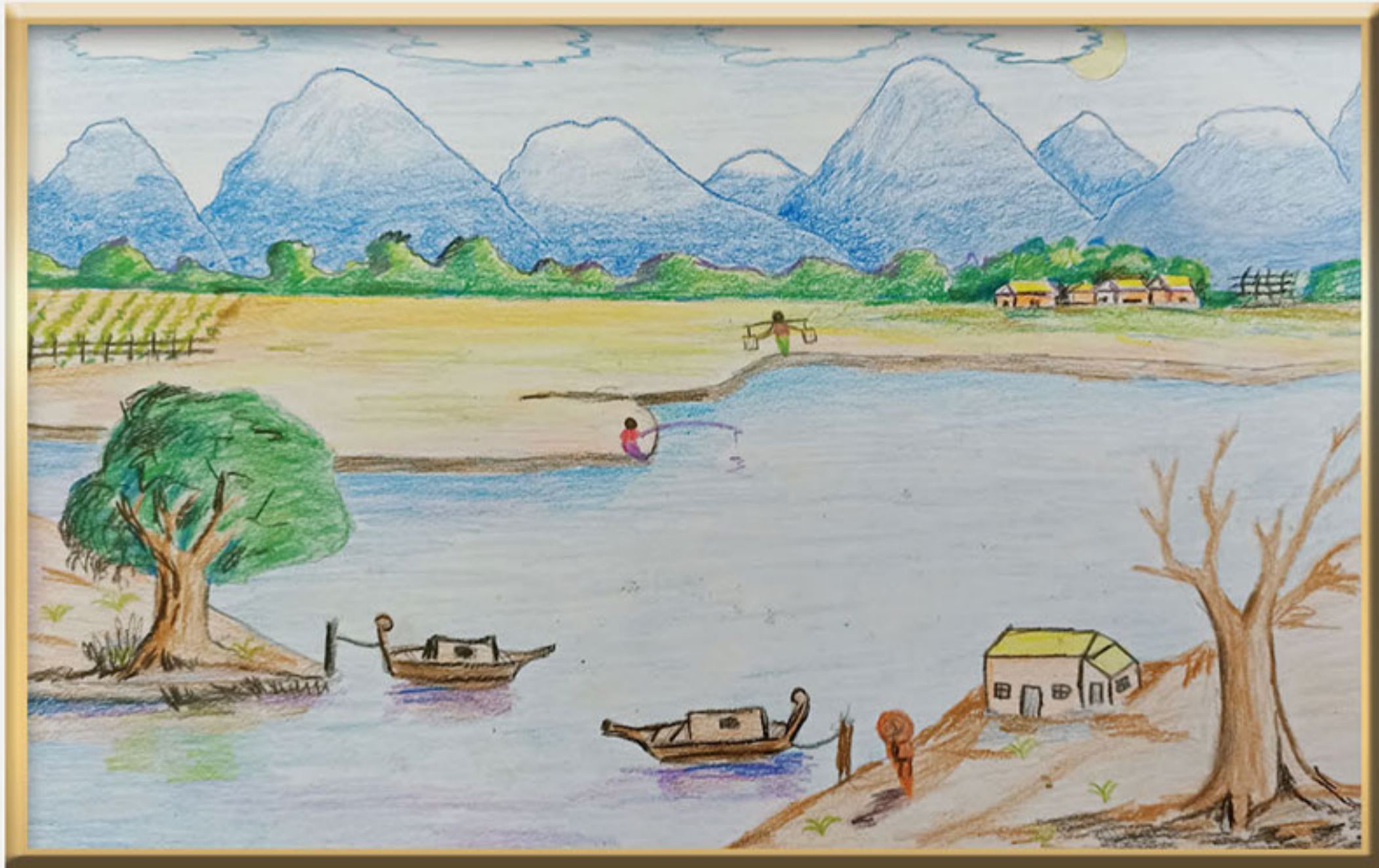
ပထမဆုရပန်းချီကား (အခြေခံပန်းချီသင်တန်း)

သင်တန်းနည်းပြဆရာ ပန်းချီဆရာ ဦးအောင်မောင်က “ကျွန်တော်တို့ မန်းရေနံမြေဒေသက ကလေးတွေအတွက် နွေရာသီပန်းချီသင်တန်းကို MPRL E&P ရဲ့ CSR အစီအစဉ်ကနေ ဒီနှစ်မှာလည်း ဖွင့်လှစ်ပေးတဲ့အတွက် MPRL E&P ကုမ္ပဏီကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဒီနှစ်နွေက အတော်ပူတော့ ကလေးတွေ အပြင်မှာဆော့ကြတာ၊ အိမ်မှာနေပြီး ဖုန်းကြည့်နေတာထက် စာရင် ပန်းချီသင်တန်းတက်နေတာက အပူလှိုင်းဒဏ်က သက်သာစေတဲ့ အိုအေစစ်ဖြစ်သလို တချိန်ချိန်မှာလည်း သင်လိုက်ရတဲ့ အရောင်အသွေးစုံပန်းချီပညာက သူတို့လေးတွေကို အထောက်အကူပြုမှာ အမှန်ပါ” ဟု ပြောသည်။

CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် စောအယ်စာဘလူထူးက MPRL E&P ၏ CSR အစီအစဉ်ဖြင့် မန်းရေနံမြေဒေသခံကလေးများအတွက် အဆင့်မြင့်လေ့လာသင်ယူမှုများကို ဆက်လက်ပံ့ပိုးနိုင်ရန် လာမည့်နှစ်ရာသီတွင်လည်း ပန်းချီသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေသခံကလေးများအတွက် ဖျော်ရွှင်ဖွယ်သင်ယူမှု အတွေ့အကြုံများနှင့် နှစ်သက်ဖွယ် နွေရာသီအားလပ်ရက်များကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်စေရန် မျှော်လင့်ကြောင်း မှတ်ချက်ပေးပြောကြားခဲ့သည်။

ထို့ပြင် MPRL E&P ကုမ္ပဏီ၏ CSR အစီအစဉ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန (မကွေး) တို့ ပူးပေါင်း၍ ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့အထိမ်းအမှတ် စာစီစာကုံးနှင့် ပန်းချီပြိုင်ပွဲများကျင်းပခဲ့ရာ ပန်းချီပြိုင်ပွဲသို့ အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်းမှ သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူ (၁၄) ဦး ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့အထိမ်းအမှတ် ပန်းချီပြိုင်ပွဲဝင်များအနေဖြင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို သိနားလည်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ အရေးကြီးပုံကို သေချာစွာ

သင်တန်းဆင်းပွဲအခမ်းအနားကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၄) ရက်နေ့တွင် နန်းဦးကျေးရွာ လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာန၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အခြေခံနှင့်အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်းတို့မှ ထူးချွန်သင်တန်းသား သင်တန်းသူများကို ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယများ စိစစ်ရွေးချယ်၍ ဆုချီးမြှင့်ခဲ့ပြီး အခမ်းအနားရှိပရိသတ်များ၏ မဲပေးရွေးချယ်မှုဖြင့် လူကြိုက်အများဆုံးပန်းချီကားဆုများကိုပါ ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ အခမ်းအနားသို့ သင်တန်းသားများ၊ နည်းပြဆရာများ၊ မိဘများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ဒေသခံများ၊ MPRL E&P ကုမ္ပဏီ၏ မန်းရေနံမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင်များ အပါအဝင် စုစုပေါင်း (၂၃၆) ဦး တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ■

ဒုတိယဆုရပန်းချီကား (အခြေခံပန်းချီသင်တန်း)

ပထမဆုရပန်းချီကား (အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်း)

အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်းမှ ဆုရရှိသူများ

တတိယဆုရပန်းချီကား (အခြေခံပန်းချီသင်တန်း)

ဒုတိယဆုနှင့် လူကြိုက်အများဆုံးဆုရပန်းချီကား (အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်း)

တတိယဆုရပန်းချီကား (အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်း)

ပူပြင်းပြ နွေကာလကြားတ အရောင်စုံ အိုဒေသစ်

မန်းရေနံမြေဒေသခံကလေးများအတွက် ဒုတိယအကြိမ် နွေရာသီပန်းချီသင်တန်း ဖွင့်လှစ်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၂၄ ခုနှစ် နွေရာသီသည် အယ်လ်နီညို အပူလှိုင်းကြောင့် အလွန်ပူပြင်းခဲ့ပြီး မကွေးတိုင်းဒေသကြီးသည် ကျန်ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများထက် အပူချိန်အမြင့်ဆုံးအဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ အပူလွန်ကဲမှုသည် နာမကျန်းသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ကလေးသူငယ်များကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်ပြီး အရိပ်အတွင်းနေထိုင်ခြင်းဖြင့် နေရောင်ခြည်နှင့်အချိန်ကြာထိတွေ့မှုကိုရှောင်ရှားခြင်းသည် အပူဒဏ်ကာကွယ်မှုတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန်းရေနံမြေ၌ နွေရာသီပန်းချီသင်တန်းကဲ့သို့ အရိပ်အတွင်းဆောင်ရွက်ရသည့်လူပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဒေသခံကလေးများကို နွေကာလအပူဒဏ်မှ ကာကွယ်ပြီး နွေကျောင်းပိတ်ရက်ကို အကျိုးရှိစွာဖြတ်သန်းနိုင်စေရန် ပံ့ပိုးကူညီပေးသည်။

ပူပြင်းသောနွေကာလတွင် မန်းရေနံမြေဒေသခံကလေးများအတွက် စိတ်လက်အပန်းပြေပြီး အနုပညာစွမ်းရည်တိုးတက်ကောင်းမွန်စေမည့် နွေရာသီပန်းချီသင်တန်းအစီအစဉ်ကို MPRL E&P ၏ CSR အစီအစဉ်က ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၉) ရက်မှ မေလ (၂၄) ရက်နေ့အထိ တစ်လကြာဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ နွေရာသီပန်းချီသင်တန်းကို မန်းကျီး၊ အေးမြနှင့် နန်းဦးကျေးရွာ လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာနများ၌ ဒေသခံများအတွက်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းအစီအစဉ်၏ ကဏ္ဍတစ်ခုအနေဖြင့် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပန်းချီရေးဆွဲခြင်းဖြင့် ကလေးများ၏ စိတ်ကူးဉာဏ်တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းစေရန်၊ တွေးခေါ်ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်း တိုးတက်စေရန်၊ ဖန်တီးမှုများပြုလုပ်နိုင်စေရန်၊ လက်ချောင်းလေးများ သန်မာစေရန်နှင့် သဘာဝကို ချစ်မြတ်နိုးတတ်စေရန်ရည်ရွယ်၍ မန်းရေနံမြေထိစပ်ကျေးရွာ (၁၄) ရွာမှ အသက် (၆) နှစ်မှ (၁၂) အရွယ် ကလေးများအတွက် “အခြေခံပန်းချီရေးဆွဲနည်းသင်တန်း” တန်းခွဲ (၃) ခုနှင့် ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် MPRL E&P ၏ CSR အစီအစဉ်မှ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် အခြေခံ

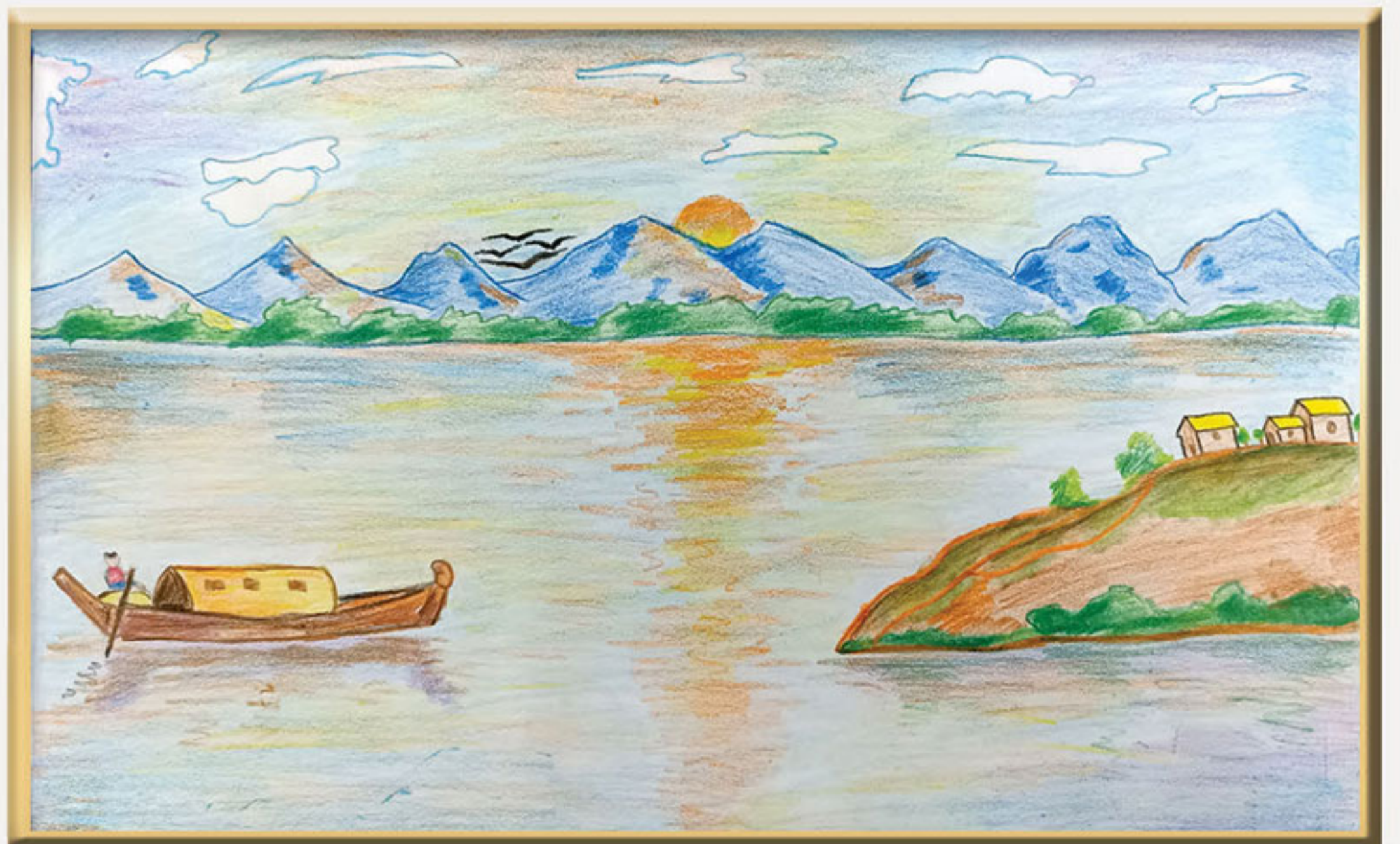
ပန်းချီသင်တန်း ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့သူများအတွက် “အဆင့်မြင့် ပန်းချီရေးဆွဲနည်းသင်တန်း” တန်းခွဲ (၁) ခုကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ရာ ဒေသခံကလေး (၈၅) ဦး လျှောက်ထားခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူများ၏ နွေရာသီပန်းချီသင်တန်းတက်ရောက်ခြင်း ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လူပုံ၊ တိရစ္ဆာန်ပုံ၊ ပန်းပုံ၊ သဘာဝရှုခင်းပုံ စသည်တို့မှ မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာပုံတစ်ပုံကို ကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲတင်ပြခြင်းတို့ကို အခြေခံ၍ ပန်းချီဆရာဦးမြင့်လှိုင်မင်းက အကဲဖြတ်ရွေးချယ်ခဲ့ရာ စံနှုန်းနှင့်ကိုက်ညီသော ဒေသခံကလေးငယ် (၆၆) ဦး သင်တန်းတက်ရောက်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်။

“ပန်းချီပညာက ကလေးတွေရဲ့ တီထွင်ဖန်တီးနိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်ပေးပါတယ်။ နုနယ်တဲ့ကလေးတွေရဲ့စိတ်မှာ အနုပညာနဲ့သဘာဝအလှကို ချစ်မြတ်နိုးတတ်စေပါတယ်။ သဘာဝအလှကိုချစ်တဲ့သူက သဘာဝအလှကိုဖျက်ဆီးဖို့လည်း ခဲယဉ်းသွားပါတယ်” ဟု ပန်းချီဆရာ ဦးမြင့်လှိုင်မင်းက ပြောသည်။ ပန်းချီသင်ကြားရာတွင် ကလေးများသည် ငြိမ်သက်မှု၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်းကောင်းမှု၊ ပင်ကိုယ်အရည်အသွေးရှိမှုတို့အပေါ်မူတည်၍ နားလည်သင်ယူနိုင်မှုနှင့် တိုးတက်မှုအခြေအနေ ကွဲပြားနိုင်သော်လည်း သင်တန်းတက်ရောက်သည့် ကလေးများသည် သင်လွယ်တတ်လွယ်ပြီး ပန်းချီနှင့်ပတ်သက်၍ ကလေးများ၏ စိတ်အားထက် သန်မှုနှင့် တိုးတက်မှုတို့အတွက် သင်တန်းဆရာများက ကျေနပ်အားရကြသည်ဟုလည်း ဦးမြင့်လှိုင်မင်းက ဆိုသည်။

အခြေခံပန်းချီသင်တန်းတွင် ကလေးများ၏ စိတ်ကြိုက်ပုံများကို ခဲတံ၊ ရောင်စုံခဲတံများဖြင့် ရေးဆွဲဆေးရောင်ခြယ်စေခြင်းဖြစ်ပြီး အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်းတွင် ရေဆေး၊ စက္ကူနှင့် စုတ်တံတို့ကို အသုံးပြု၍ မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို ရေဆေးပန်းချီရေးဆွဲတတ်စေခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပန်းချီဆရာက ပြောသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ နွေရာသီတွင် ပထမအကြိမ်အဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော နွေရာသီပန်းချီသင်တန်း၏ အောင်မြင်မှုကြောင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ်မြောက်ထပ်မံဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း MPRL E&P ၏ CSR လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဝင် စောအယ်စာဘလုထူးက ပြောသည်။

အခြေခံပန်းချီသင်တန်းတွင် ရှုခင်းပုံ၊ ပန်းပုံ၊ အနီးအဝေးစနစ်ပုံ၊ အလင်းအမှောင်ပုံ၊ မျဉ်းကွေး၊ မျဉ်းပြောပုံများ ရေးဆွဲခဲ့ပြီး MPRL E&P ၏ CSR အစီအစဉ်ကပေးသော ပုံဆွဲစာအုပ်၊ ပုံဆွဲခဲတံ၊ ပေတံများဖြင့် ပုံဆွဲခဲ့ရသည်ကို အလွန်သဘောကျကြောင်း အခြေခံပန်းချီသင်တန်းမှ သင်တန်းသူ မရွှေဖြိုးဝေက ဆိုသည်။ သင်တန်းဆင်းပွဲတွင် လူကြိုက်အများဆုံးဆုပန်းချီကားဆုကို ရရှိခဲ့သည့်အတွက်လည်း အလွန်ပျော်ကြောင်းနှင့် လာမည့်နှစ်တွင် အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်းတက်ရောက်ခွင့်ရလိုကြောင်း သူမက ဆန္ဒပြုသည်။

လူကြိုက်အများဆုံးဆုရပန်းချီကား (အခြေခံပန်းချီသင်တန်း)

ခဲတံ၊ စုတ်တံတို့ဖြင့်ပုံဆွဲခြင်း၊ ရောင်စုံဆေးချယ်ခြင်းတို့သည် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပြီး ငယ်စဉ်ကတည်းက ပန်းချီဝါသနာပါ၍ ယခုကဲ့သို့ အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်းကို တက်ခွင့်ရသည့်အတွက် ဝမ်းသာပျော်ရွှင်ရသည်ဟု သင်တန်းသူ မပန်းအိသွင်က ပြောသည်။ သက်ငြိမ်ပန်းချီပုံများကို ရေးဆေးဖြင့် ရေးဆွဲရသည်ကိုနှစ်သက်ပြီး သင်တန်းတွင် မိမိစိတ်ဝင်စားသည့်အရာကို သင်ယူရေးဆွဲခွင့်ရသည့်အတွက် သင်တန်းဖွင့်လှစ်ပံ့ပိုးခဲ့သည့် MPRL E&P ကုမ္ပဏီကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း အဆင့်မြင့်ပန်းချီသင်တန်းတွင် ပထမဆုရရှိခဲ့သော မပန်းအိသွင်က ပြောသည်။